НАША СВАБОДА

№64(151) ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

20 ЧЭРВЕНЯ 2001 года
СЕРАДА

Адрас:
220123, г.Мінск, а/я 103

тэл. 228-69-18, 210-02-53

E-mail:
NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

«Наезд» на рэдакцыю НАШАЙ СВАБОДЫ

У чора, калі гэты нумар рыхтаваўся да друку, рэдакцыю НАШАЙ СВАБОДЫ наведалі тры чалавекі, якія прадставіліся як супрацоўнікі камітэта фінансавых расследаванняў. Іхнімі дзеяннямі камандаваў чалавек, які прадставіўся як начальнік аддзела фінансавых расследаванняў Ганчароў Віталій Аляксандравіч. Свой дакумент ён паказаў толькі пасля таго, як вывучыў рэдакцыйнае пасведчанне супрацоўніка рэдакцыі, што папрасіў прадстаўніца.

У якасці абгрунтавання сваіх дзеянняў было прад'яўленае «Распараджэнне №004132» з штампам Фрунзенскага міжраённага аддзела дзяржаўнага камітэта фінансавых расследаванняў. Распараджэнне прадпісвала правесці праверку фінансава-гаспадарчай дзейнасці рэдакцыі газеты НАША СВАБОДА па «праверцы асобных пытанняў фінансава-гаспадарчай дзейнасці».

«Фінансавыя міліцыянты» прыступілі да правядзенняператрусу. В.Ганчароў асабіста заняўся вывучэннем змесціва сумак і іншых асабістых рэчаў супрацоўнікаў рэдакцыі. У фотакарэспандэнта НАШАЙ СВАБОДЫ Уладзіміра Шлапака былі знойдзеныя налепкі з выявамі Аляксандра Лукашэнкі і Юрыя Захаранкі, якія былі сканфіскаваныя. Начальнік аддзела паабяцаў таксама У.Шлапаку, што давядзецца пазней «даць пісьмовыя тлумачэнні» — адкуль з'явіліся налепкі.

Потым В.Ганчароў прыступіў да вывучэння зместу шуфлядаў супрацоўнікаў рэдакцыі. Тут ягонымі трафеямі сталі арыгіналы карыкатураў, на якіх тым ці іншым шляхам быў прадстаўлены твар асобы, нечым падобнай да Аляксандра Лукашэнкі.

Залішне казаць, што ордэр на правядзенне ператрусу не быў прад'яўлены, а пратакол аб канфіскацыі не складаўся. Аднак супрацоўнікі рэдакцыі не перашкаджалі дзеянням «фінансавых міліцыянтаў», бо пад пагрозай апынуўся выпуск гэтага нумара газеты.

На працягу прыкладна 40 хвілінаў як журналісты, так і тэхнічны персанал не мелі магчымасці працягваць сваю работу, бо ім было загадана адысці ад камп'ютэраў.

У бухгалтэрыі наведнікі пыталіся пра наяўнасць зброі і наркотыкаў.

У момант, калі пішуцца гэтыя радкі, супрацоўнікі камітэта па фінансавых расследаваннях сканцэнтраваліся на тым, для чаго была, уласна кажучы, створаная іхняя служба, — праверцы фінансавай справаздачнасці. Магчыма, што нагодай для гэтага стаў прыезд журналістаў, у тым ліку з тэлебачання і радыё.

Нам прадстаўляецца вельмі цікавы той момант, што гэтыя «фінансавыя міліцыянты» займаліся далёка не толькі фінансавымі расследаваннямі, але і тым, што можа класіфікавацца як «палітычны сыск». Іхнія дзеянні яскрава сведчаць: напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў улада імкнецца стварыць інфармацыйную манаполію на праўдзівую інфармацыю пра кандыдата А.Лукашэнку, а таксама інфармацыйны вакуум вакол ягоных рэальных канкурэнтаў. Як звычайна. Гэтая праца даручаецца тым службам, якіх нібыта цяжка абвінаваціць у выкананні палітычнай замовы. Але ж мы маем больш здаровую логіку, а «доўгія вушы» заўсёды бачна здалёк.

Рэдакцыя

P.S. Калі газета здавалася ў друк, супрацоўнікі камітэта фінансавых расследаванняў пакінулі рэдакцыю. Ад іх засталася папера, з якой вынікала: парушэнняў вядзення фінансава-гаспадарчай дзейнасці не было знойдзена. Налепкі і карыкатуры нам не вярнулі.

В Кремль едет ревизор

Нынешний визит Лукашенко в Москву, лишь на первый взгляд кажется неожиданным

То, что 20-21 июня с рабочим визитом руководитель Беларуси снова посетит Москву, стало известно 18 июня, во второй половине дня. И сообщило об этом только государственное ТВ Беларуси. В Москве о таком событии сообщать не спешили. По словам белорусского посла Владимира Григорьева, в ходе этого визита будут подвергнуты ревизии все достигнутые раннее договоренности и подписанные документы между двумя странами. При этом посол упомянул справедливую, по его словам, критику в адрес российского правительства, с которой Лукашенко выступил в Гродно. Как известно, Кремль не воспринял ревизорский тон Лукашенко. Надо полагать, во время встречи с Касьяновым, которая должна состояться в ходе визита, произойдет очередной обмен мнениями. Суть претензий Лукашенко состояла в том, что российский премьер саботирует выполнение достигнутых двусторонних договоренностей. Упрекается в этом премьер и члены правительства не впервые. До сих пор за кадром остаются замечания, комментарии, а то и просто подколы в адрес Лукашенко, которые Касьянов делал на заседаниях Высшего госсовета российско-белорусского союза. В частности, он отмечал, что в выступлениях нынешнего председателя госсовета немало путаницы, противоречивости и логической непоследовательности. Очевидцы рассказывают, что обмен мнениями на таких заседаниях мало похож на отношения между союзниками.

Понятно, что при нынешней политической системе в России глава правительства самостоятельно никак не может заниматься саботажем. В Кремле сейчас хозяин вполне здоров. Так что недовольство Лукашенко было прямо адресовано Путину. Ну а освещение белорусской темы по российским телеканалам, говорят, и вовсе повергло в панику руководство Беларуси. Тому способствовало и появление на экранах представителей оппозиции и особенно беглых следователей прокуратуры, свидетельствовавших об убийствах исчезнувших политиков. По мнению многих наблюдателей, белорусским властям так и не удалось толком опровергнуть заявления следователей. Говорят, тема исчезнувших оппозиционных политиков далеко не исчерпана, и ожидаются новые признания причастных к этому людей. Стоит отметить, что все исчезнувшие имели тесные и разнообразные связи в России, а не на Западе.

Согласно распространенной официальной информации, в течение двух дней Лукашенко намерен провести московские встречи не только с Путиным и Касьяновым. И если встречи с главой «Итеры» Игорем Макаровым в общем-то стали традиционными при посещении Москвы, то с президентом Российского союза промышленников и предпринимателей Аркадием Вольским, пожалуй, станет первой. Известно, что этот союз при Путине стал той структурой, через которую хозяин Кремля стал общаться с олигархами. Известно и то, что все многообещающие инвестиционные и приватизационные проекты, о которых говорят Лукашенко и успевшие посетить его олигархи, оказались замороженными. Не секрет, что дополнительный налог на посевную, которым Лукашенко обложил и российские компании, вызвал сильно негативную реакцию. Во время своей последней встречи с олигархами Путин пообещал разобраться. Так уж совпало, что в тот же день, 31 мая, он оказался в Минске, где с озабоченностью восприняли переносы на более поздние сроки запланированных визитов некоторых российских олигархов. Якобы Кремль рекомендовал повременить с прямыми контактами с Лукашенко. Понятно, что это связано с предстоящими президентскими выборами. Так что Вольскому будет что сказать своему белорусскому земляку.

Окончание на стр.3

Путин и МВФ

Агентство «Ю.С.Ньюс» (www.yusnews.com) из Москвы

Представитель фонда – желанный гость в Кремле. В отличие от некоторых.

За день до встречи с Александром Лукашенко российский президент Владимир Путин встретился в Москве с заместителем директора-распорядителя Международного валютного фонда Стенли Фишером, с которым он обсудил «финансовые отношения России со странами СНГ, и в частности с Беларусью», сообщает источник в Кремле.

Путин и Фишер говорили о мониторинге, который проводит МВФ, и о большом значении структурных реформ для российской экономики.

Накануне очередного приезда в Москву Александра Лукашенко президент Путин пригласил господина Фишера нанести неформальный визит в Москву. При этом «Путин подчеркнул, что Фишер – всегда желанный гость в России, – сообщает источник и добавляет: В отличие от некоторых».

В Кремле полагают, что подобные формулировки призваны компенсировать нанесенный руководству России моральный ущерб, проявившийся в несдержанных заявлениях белорусского лидера в Гродно в адрес российского премьер-министра Михаила Касьянова.

«Лукашенко давно известен миру как недруг и резкий критик МВФ. Любезно принимая Фишера прямо перед ним, мы показываем Минску то направление, куда идет Россия и куда давно следовало бы идти Беларуси», – отметил источник в Кремле, отметив, что Москва не собирается давать Лукашенко обещанный кредит до сентябрьских выборов.

Загад зліквідаваць

Уся запазычанасць па выплаце заробку бюджэтнікам павінна быць зліквідаваная да 25 чэрвеня. Такое даручэнне даў Аляксандр Лукашэнка прэм'ер-міністру У.Ярмошыну. Ён таксама загадаў, каб у летні сезон не было перабояў у гандлі цукрам.

Толькі тры дні працы

Брэсцкі завод «Колератрон» пераведзены на трохдзённы працоўны тыдзень. Прычыны — памяншэнне аб'ёмаў выпуску прадукцыі і запазычанасць гандлёвых арганізацыяў. Дагэтуль на 3-дзённы працоўны тыдзень перайшлі прадпрыемствы «Калібр», «Віцязь», Гомельскі радыёзавод і іншыя.

Красці будзе цяжэй

На гомельскім заводзе «Электраапаратура» распрацавана новая мадэль электралічыльніка. Ён адрозніваецца ад тых, якія выкарыстоўваюцца зараз, шэрагам параметраў. Гэта дыстанцыйнае адключэнне (неплацельшчыкаў такім чынам будуць пазбаўляць святла) і адмысловая сістэма абароны супраць махлярства насельніцтва. Так што красці электраэнергію стане складаней.

Крыж у Расіі?

Удзельнікі паседжання беларуска-расійскага штаба па вышуку крыжа Еўфрасінні Полацкай выказалі меркаванне, што гэтая зніклая рэліквія зараз знаходзіцца ў Расіі. З супрацоўнікаў КДБ Беларусі і ФСБ Расіі будзе створаная спецыяльная група па росшуку крыжа.

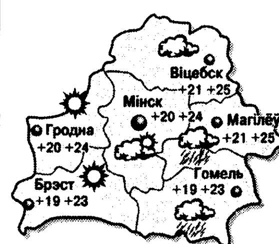
Выстава марак

З 15 чэрвеня ў Нацыянальным мастацкім музеі працуе выстава «Знакі паштовай аплаты», прысвечаная 10-годдзю дзяржаўнага суверэнітэту Беларусі. На выставе прадстаўленая калекцыя Рэспубліканскага дзяржаўнага аб'яднання «Белпошта». Тут, напрыклад, можна пабачыць першую паштовую марку незалежнай Беларусі з выявай Крыжа Еўфрасінні Полацкай, выпушчаную 20 сакавіка 1992 года.

Бровар стаў музеем

У вёсцы Яхімаўшчына Маладзечанскага раёна адчыніўся новы філіял літаратурнага музея Янкі Купалы. Ён размясціўся ў былым бровары, дзе паэт калісьці працаваў памочнікам вінакура. Сярод экспанатаў — абраз Маткі Боскай Чанстахоўскай, які належаў маці Янкі Купалы.

НАДВОР'Е

Крыніца: www.gismeteo.ru

Курс наяўнага долара на «чорным рынку»

1400

Вязні канцлагераў у Бундэстагу

22 чэрвеня ў Берліне ў Бундэстагу адбудзецца ўрачысты прыём з нагоды 60-годдзя пачатку Вялікай Айчыннай вайны. Да гэтай трагічнай даты прымеркаваны візіт у Германію дэлегацыі былых вязняў фашысцкіх канцлагераў, гета і остарбайтэраў з Беларусі, Расіі і Украіны.

18 чэрвеня ў Хэмеры — мястэчку, дзе ў гады Другой сусветнай вайны месціўся адзін з найбуйнейшых лагераў для ваеннапалонных і інтэрніраваных, а зараз знаходзяцца могілкі, — прайшоў жалобны мітынг і малебен у памяць аб загінуўшых воінах, вязнях канцлагераў і гета. Па словах дырэктара дортмундскага Міжнароднага адукацыйнага цэнтра Петэра Юнге-Вентрупа, у Хэмеры пахаваныя больш за 20 тысяч ваеннапалонных, большасць з якіх савецкія воіны. «Мёртвыя заклікаюць да нашага сумлення, каб мы не дапусцілі паўтарэння падобнай страшнай вайны», — сказаў Юнге-Вентруп. Ён зазначыў, што такія акцыі, з аднаго боку, служаць напамінкам жывым аб жудасцях Другой сусветнай вайны, а з другога — садзейнічаюць далейшаму збліжэнню і прымірэнню народаў, якія бралі ўдзел у гэтай вайне.

Удзельнікі паездкі наведаюць таксама 8 нямецкіх гарадоў зямлі Паўночны Рэйн-Вестфалія: Бон, Білефельд, Мюнстэр, Кёльн, Дзюсельдорф, Эсен, Дортмунд і Вуперталь, дзе сустрэнуцца з прадстаўнікамі мясцовых уладаў, грамадскіх арганізацыяў і нямецкай моладзі.

Юрый ПАЦЁМКІН

КРЫМІНАЛ

Крадуць будматэрыялы

У Баранавіцкім раёне Брэсцкай вобласці днямі адбылося некалькі крадзяжоў будаўнічых матэрыялаў.

Невядомыя абрабавалі дачу дэпутата Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па адной з мясцовых акругаў Барыса Бікініна. Паводле ягонай заявы ў раённы аддзел міліцыі ад 18 чэрвеня, з дачнага ўчастка ў вёсцы Люсінева Баранавіцкага раёна зніклі 16 ходнікавых плітаў коштам каля 200 тысяч рублёў. Па дадзеным факце ўзбуджана крымінальная справа, але падазроныя пакуль не знойдзены.

У міліцыю таксама звярнуўся дырэктар будаўнічай арганізацыі. Ён паведаміў, што нехта адарваў дошкі ад аконнай рамы корпуса школы-інтэрната, які будуецца ў гарадскім пасёлку Гарадзішча, і вынес адтуль ацяпляльныя батарэі коштам 140 тысячаў рублёў. У дадзеным выпадку ўстаноўлена, што крадзеж учынілі мясцовыя жыхары, браты 30 і 27 гадоў. Яны знаходзяцца ў вышуку.

Валянціна КАЗЛОВІЧ

Сход беларускіх «зялёных»

«Зялёная будучыня ў руках «зялёных» — так называлася трохдзённая нацыянальная сустрэча экалагічных няўрадавых арганізацыяў Беларусі, якая завяршылася 17 чэрвеня ў Мінску. Яе ўдзельнікі — прадстаўнікі 55 экалагічных няўрадавых арганізацыяў — абмеркавалі кола пытанняў, ахопленых Орхускай канвенцыяй аб доступе да інфармацыі, удзеле грамадскасці ў працэсе прыняцця рашэнняў і доступе да правасуддзя па пытаннях, якія датычацца навакольнага асяроддзя.

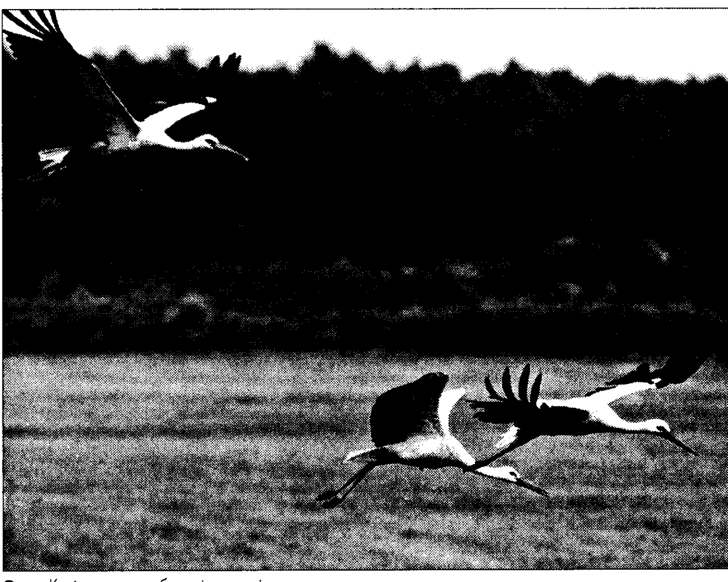
Акрамя таго, былі разгледжаны праблемы ўстойлівага развіцця адносінаў паміж прыродай і цывілізацыяй. Асаблівая ўвага на сустрэчы надавалася ўдзелу Беларусі ў міжнародных працэсах па ўстойлівым развіцці, а таксама ролі ў іх Сусветнага банка.

Акрамя актывістаў экалагічнага руху, у дыскусіях узялі ўдзел першы намеснік міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Ігар Войтаў, кіраўнік прадстаўніцтва Сусветнага банка ў Беларусі Сяргей Кулік, каардынатар па пытаннях энергетыкі Нацыянальнага экалагічнага цэнтра Украіны Аляксей Пасюк і каардынатар праекта *«Milieukontakt Oost-Europa»* у Амстэрдаме Сюзана Бэкер.

Выніковыя дакументы сустрэчы адлюстравалі імкненне экалагічных няўрадавых арганізацыяў Беларусі да супрацоўніцтва з дзяржаўнымі прыродаахоўнымі органамі, а таксама да ўзмацнення ўплыву экалагічных ведаў на працэс прыняцця рашэнняў аб прыродных рэсурсах.

Леанід СІМАНАЎ

ФОТАФАКТ

Фота IREX/ProMedia

Калі зямля пад «белымі крыламі», дык надзея жывая

Паленне яшчэ гукнецца

Распараджэннем кіраўніка беларускага ўрада створана міжведамасная рабочая група па распрацоўцы і прыняцці рамачнай канвенцыі Сусветнай арганізацыі аховы здароўя (СААЗ) для барацьбы супраць тытуню.

У склад групы, якую ўзначальвае намеснік міністра аховы здароўя, галоўны санітарны ўрач Беларусі Валерый Філонаў, увайшлі прадстаўнікі міністэрстваў аховы здароўя, прадпрымальніцтва і інвестыцыяў, фінансаў, спорту, унутраных справаў, юстыцыі і замежных справаў, а таксама Дзяржаўнага мытнага камітэта.

Сярод найбольш актуальных для Беларусі прапановаў у праект рамачнай канвенцыі СААЗ па барацьбе супраць тытуню намеснік кіраўніка рабочай групы, намеснік галоўнага дзяржаўнага санітарнага ўрача Беларусі Уладзімір Зянькевіч назваў праблемы падаткаабкладання тытунёвай прадукцыі і цэнаў на яе, пытанні рэкламы, ужывання і абарачэння тытунёвых вырабаў. Разам з тым, адзначыў ён, сітуацыя з ужываннем тытуню ў Беларусі прыкметна адрозніваецца ад сітуацыі ў дзяржавах Заходняй Еўропы. «У адрозненне ад Беларусі, дзе прыкметна расце цікавасць да курэння сярод падлеткаў і жанчын, заходнія краіны даўно прайшлі пік гэтага захаплення», — падкрэсліў Уладзімір Зянькевіч. Беларускае насельніцтва, лічыць ён, яшчэ ўсвядоміць небяспечныя наступствы гэтай шкоднай прывычкі.

Марат ГАРАВЫ

ТЭНДЭНЦЫІ

Льготы для БПСМ

Як паведаміла газета «Віцебскі кур'ер», гарадскі савет дэпутатаў прыняў рашэнне аб ускосным фінансаванні рэгіянальных структураў БПСМ. 12 чэрвеня яны вызвалілі абласны і гарадскі камітэты гэтай арганізацыі ад падатку на нерухомасць. Гэта пры тым, што мясцовы бюджэт выконваецца дрэнна. Праблемаў у горадзе хапае, ды і сам БПСМ зусім не бядуе.

Аргумент дэпутатаў быў такім: маўляў, грамадскія арганізацыі не павінны плаціць падаткаў, і што ў будучыні гэтак і будзе. Але зрабіць падатковую палёгку было вырашана выключна для БПСМ. Нагадаем, што на мінулым тыдні БПСМ заявіла аб усебаковай падтрымцы на прэзідэнцкіх выбарах Аляксандра Лукашэнкі. Адмысловая агітацыйная акцыя будзе праходзіць пад лозунгам «Я – за батьку!» Такім чынам, дзеянні дэпутатаў Віцебскага гарсавета становяцца зразумелымі.

Алесь КАЗЛЮКЕВІЧ

Транзітны эксперымент

З чэрвеня 2001 года да канца траўня 2002 года ў Беларусі праводзіцца эксперымент па прымяненні спрошчанага парадку мытнага афармлення і кантролю тавараў, што перамяшчаюцца чыгуначным транспартам транзітам праз тэрыторыю рэспублікі.

Як паведамілі БелаПАН у Дзяржаўным мытным камітэце, цяпер мытнікі сумесна са спецыялістамі Беларускай чыгункі занятыя распрацоўкай палажэння аб спрошчаным парадку мытнага афармлення і кантролю транзітных тавараў.

Сутнасць згаданага эксперыменту, згодна з пастановай урада, у тым, што дагляд транзітных тавараў як форма мытнага кантролю праводзіцца ўпаўнаважанымі службовымі асобамі мытных органаў у выпадку наяўнасці інфармацыі аб магчымых парушэннях мытнага заканадаўства пры перамяшчэнні транзітных грузаў, пры парушэнні сродкаў мытнай ідэнтыфікацыі ці пры наяўнасці неадпаведнасцяў у таварасуправаджальных дакументах. Устаноўлена, што ў якасці дакумента кантролю дастаўкі транзітных тавараў выкарыстоўваюцца перавозачныя дакументы, устаноўленыя міжнароднымі дагаворамі ў галіне транспарту. Перамяшчэнне транзітных тавараў у Расійскую Федэрацыю і транзітам праз яе тэрыторыю ажыццяўляецца ў адпаведнасці з міжнароднымі дамовамі, удзельнікамі якіх з'яўляюцца Беларусь і Расія.

Аляксей АРЭШКА

ГАНДАЛЬ

Каранцін для індыйскіх тавараў

Пастановай Савета Міністраў зацверджана беларуска-індыйскае міжурадавае пагадненне аб супрацоўніцтве ў галіне каранціну і аховы раслінаў, падпісанае ў Дэлі 22 лютага 2001 года.

Як паведаміў БелаПАН начальнік Беларускай дзяржаўнай інспекцыі па каранціне раслінаў Мінсельгасхарчу Міхаіл Паходня, у пагадненне ўключаны пералікі каранцінных хваробаў, шкоднікаў раслінаў і пустазелля, якія ў выніку знешнегандлёвых аперацыяў могуць атрымаць распаўсюджанне на тэрыторыі Беларусі і Індыі. У прыватнасці, беларускі бок уключыў у гэты спіс 70 найменняў каранцінных хваробаў, шкоднікаў раслінаў і пустазелля, якія могуць быць завезены з Індыі. Для іх нераспаўсюджвання патрабуецца ажыццяўляць адпаведны памежны кантроль пры перамяшчэнні тавараў з адной краіны ў другую.

Апрача таго, пагадненне прадугледжвае пэўны від упакоўкі для імпартаваных і экспартаваных тавараў. Па словах Паходні, такая ўпакоўка не павінна з'яўляцца пераносчыкам хваробаў, шкоднікаў раслінаў і пустазелля. У пагадненні таксама агавораны патрабаванні да транспартных сродкаў, якія ажыццяўляюць экспартна-імпартныя і транзітныя аперацыі, а таксама палажэнне аб фітасанітарным сертыфікаце, які з'яўляецца абавязковым дакументам, што суправаджае экспартныя грузы расліннага паходжання.

Пагадненне заключана на пяць гадоў з магчымасцю далейшай пралангацыі.

Марат ГАРАВЫ

«Jazz forum» у Мінску

26 чэрвеня ў Дзяржаўным музычным тэатры ў Мінску пройдзе міжнародная музычная акцыя, арганізаваная Польскім інстытутам у Мінску і Беларускай гільдыяй тэатральных рэжысёраў. У рамках акцыі адбудзецца канцэрт намінантаў штогадовага апытання папулярнасці, што праводзіцца часопісам *«Jazz forum»*, і дэманстрацыя відэазапісаў канцэртаў сусветных зорак джазу. Будуць распаўсюджвацца асобнікі часопіса і кампакт-дыскаў.

«Jazz forum», міжнародны музычны часопіс, які асвятляе джазавыя падзеі ў Еўропе, існуе ўжо 35 гадоў. Спачатку ён выдаваўся ў Англіі невялікім фарматам. Сёння — гэта самы аўтарытэтны джазавы часопіс і найбольш маляўнічае выданне пра джаз у Польшчы. Узнагароды і прэміі, заснаваныя часопісам, з'яўляюцца высокай ацэнкай і прысуджаюцца за найбольш выдатную дзейнасць і бясспрэчныя заслугі ў галіне музычнай творчасці.

Першы канцэрт у рамках міжнароднай музычнай акцыі прайшоў у Мінску ў верасні 2000 года з удзелам квартэта Збігнева Намыслоўскага. У гэтым канцэрце возьмуць удзел польская спявачка Лора Шафран і трыо Анджэя Ягадзінскага. У праграме — джазавая апрацоўка твораў Шапена.

Маша ПЯТРОВА

УЛАДА

Віцебская «вертыкаль» занялася выбарамі

Паводле звестак грамадзянскай ініцыятывы «Незалежнае назіранне», 18 чэрвеня адбылося паседжанне Віцебскага абласнога савета дэпутатаў і Віцебскага аблвыканкама па разглядзе і зацвярджэнні складу абласной камісіі па выбарах прэзідэнта Беларусі. Але прадстаўнікам палітычных партыяў, грамадскіх арганізацыяў і журналістам у прысутнасці на згаданым мерапрыемстве адмовілі, нягледзячы на тое, што яны загадзя папрасілі аб гэтым.

Са словаў спецыяліста аддзела кадравай і арганізацыйнай работы Кастальцова, такое рашэнне прынята на падставе высновы аб тым, што наяўнасць назіральнікаў на гэтым этапе выбарчага працэсу не прадугледжана заканадаўствам. Аднак прадстаўнікі грамадскасці жадалі прысутнічаць на зацверджанні складу абласной камісіі як зацікаўленыя асобы, бо ў склад камісіі вылучаліся прадстаўнікі як партыяў, гэтак і грамадскіх арганізацыяў.

Алесь КАТОВІЧ

Новыя падаткі для замежнікаў

Замежныя юрыдычныя асобы, якія займаюцца ў Беларусі прадпрымальніцтвам, павінны будуць плаціць у бюджэт шэраг новых падаткаў. Ад 1 ліпеня яны мусяць рабіць адлічэнні ў Рэспубліканскі фонд падтрымкі сельгасвытворцаў, мясцовыя бюджэтныя фонды стабілізацыі эканомікі сельгасвытворцаў і ў дарожныя фонды. Апрача таго, замежнікі павінны будуць плаціць падатак у жытлова-інвестыцыйныя фонды. Цяпер беларускія і замежныя суб'екты гаспадарання будуць існаваць у роўных падатковых умовах.

Язэп ВЕРБНІЧ

СУД

Бандажэўскаму далі 8 гадоў

Так званая «справа Бандажэўскага» завяршылася судовым выракам. Колішні рэктар Гомельскага медыцынскага інстытута, прафесар Юры Бандажэўскі асуджаны на 8 гадоў зняволення, пазбаўлены права займаць кіруючыя пасады тэрмінам на пяць гадоў. Былы прарэктар Уладзімір Раўкоў атрымаў такі ж тэрмін і пазбаўлены звання падпалкоўніка медыцынскай службы.

Апрача таго, з Ю.Бандажэўскага будзе ўтрымана ў даход дзяржавы каля 35 мільёнаў рублёў, з У.Раўкова – каля 20 мільёнаў рублёў.

Нагадаем, што Бандажэўскі быў абвінавачаны ў хабарніцтве. Але сам ён лічыў заведзеную супраць сябе справу як пераслед з боку ўладаў за ягоную пазіцыю па чарнобыльскіх праблемах.

Алесь КАТОВІЧ

Балельшчыкі пагражаюць байкотам

З катэгарычнымі патрабаваннямі да прэзідэнта футбольнага клуба «Дынама» (Брэст) Аляксея Авечкіна, які адначасова з'яўляецца намеснікам старшыні Брэсцкага аблвыканкама, звярнуліся брэсцкія балельшчыкі.

«Мы са шкадаваннем і абурэннем назіраем за развалам клуба «Дынама» (Брэст)», — пішуць яны ў сваім лісце. У даволі рэзкай форме балельшчыкі прапаноўваюць Авечкіну навесці парадак у брэсцкім футболе — змяніць трэнера Уладзіміра Геваркяна і віцэ-прэзідэнта клуба Аляксандра Турава. Балельшчыкі лічаць, што кіраўніцтва клуба мае дачыненне да крымінальных структураў і адмывае «брудныя» грошы. «Яны як п'яўкі прысмакталіся да футбола Брэста. Нам, неабыякавым балельшчыкам, зусім незразумелая ваша добразычлівасць і лаяльнасць да гэтых... скампраметаваўшых сябе ў футболе людзей. Гэты зварот, паважаны прэзідэнт, лічыце ультыматумам. Калі яны застануцца, мы пачынаем байкот гульняў футбольнага клуба», — гаворыцца ў лісце, які падпісалі 344 чалавекі.

Трэба адзначыць, што ў сёлетнім сезоне брэсцкі клуб сапраўды гуляе кепска — усяго адна перамога. Пакуль невядома, як адрэагаваў на гэты ультыматум балельшчыкаў Аляксей Авечкін.

Валянціна КАЗЛОВІЧ

У Крычаў — па хлеб

У Крычаў прыязджаюць па хлеб жыхары суседніх раёнаў. Гэта ў асноўным пенсіянеры, беспрацоўныя і іншыя катэгорыі маламаёмасных грамадзян.

Рэч у тым, што хлеб у Крычаве на 100-150 рублёў таннейшы, чым у Касцюковічах ці Клімавічах. Танныя хлебабулкавыя вырабы, якія прывозяць у гэтыя гарады з суседняй Расіі, у мясцовых жыхароў не карыстаюцца попытам. А мясцовыя хлебзаводы з'яўляюцца кааператыўнай уласнасцю, і таму сабекошты на муку маюць высокую кааператыўную нацэнку.

BARC NEWS

7 ліпеня 2000 года знік наш калега Дзмітры Завадскі. Хутка год, як ягоная сям'я пазбаўленая бацькі і мужа. Беларуская асацыяцыя журналістаў заклікае ўсіх неабыякавых людзей дапамагчы сям'і Дзмітрыя Завадскага і даслаць ахвяраванні на разліковы рахунак Святланы Міхайлаўны Завадскай. Калі ласка, абавязкова пазначайце прызначэнне плацяжу: **АХВЯРАВАННЕ СЯМ'І, СЫНУ ДЗМІТРЫЯ ЗАВАДСКАГА.**

Рэквізіты банка-атрымальніка:
Рахунак для ахвяраванняў у валюце:
PRIORBANK
Minsk V.Horuzhey str.31-A
SWIFT Code: PJCB BY 2X
3134125305029
Атрымальнік: **Sviatlana Zavadskaya**

Рахунак для ахвяраванняў у беларускіх рублях:
Р/р 3134125300011,
«Пріорбанк» ОАО, код 749
Атрымальнік: **Святлана Міхайлаўна Завадская.**

В Кремль едет ревизор

Окончание, начало на стр.1

А что касается « Итеры», то после ухода Вяхирева из руководства «Газпрома» и назначении Кремлем вместо него Алексея Миллера, также и « Итере» прочат конец положения «государства в государстве». Весь газовый комплекс окажется под колпаком у Миллера. Вряд ли это устроит Минск. На своего другого земляка Макарова белорусский правитель очень рассчитывает. Не исключено, что не радужная перспектива и вызвала слухи о намерении вице-премьера по ТЭКу Валерия Кокарева уйти в отставку. Московские встречи должны прояснить ситуацию.

Организовав телемост с послом Григорьевым, который старательно перечислил все пункты визита Лукашенко, как оказалось, основной пункт все же был упущен. Еще во время апрельского визита Лукашенко в Москву и минского саммита стран СНГ в конце мая как бы скороговоркой упоминалась одна деликатная тема прошедших заседаний Высшего государственного совета российско-белорусского союза. Так ее и не решив, условились, что о ней поговорят на предстоящем во второй половине июня заседании Высшего госсовета. А тема такова. Председателю этого совета настало время уступить место другому. По некоторым данным, Лукашенко просил своего российского коллегу пока отказаться от плановой ротации. До президентских выборов, которые объявлены на 9 сентября. Мол, отсутствие у Лукашенко статуса председателя высшего совета союза избирателям, да и народы двух стран могут не понять. Как представляется минским стратегам, в пользу Лукашенко должен сыграть и начинающийся сразу после московского визит в Беларусь главы Русской православной церкви Алексия II. Он приурочен к 60-летию начала Отечественной войны. По классификации Лукашенко, озвученной на так называемом Всебелорусском народном собрании, предстоящие выборы по своему значению можно приравнять, после войны, Чернобыля и развала СССР, к четвертой войне. Но Кремль с таким суждением соглашаться не спешит. Не исключено, что именно тему смены председателя Высшего госсовета и обсудит Путин с Лукашенко. Тогда, как ожидается, более динамично пойдет российско-белорусская интеграция. Прописанные в союзном Договоре права председателя, которым должен стать Путин, позволяют это сделать. Естественно, этого очень боится Лукашенко, потому что его всевластию наступит конец. А подавляющая часть белорусской номенклатуры, угнетенная тупиковой ситуацией в экономике, да и внешнеполитической изоляцией, только этого и ждет.

Роман ЯКОВЛЕВСКИЙ

За падпісныя лісты на беларускай мове

Члены ініцыятыўнай групы грамадзянаў па вылучэнні кандыдатам у прэзідэнты Зянона Пазьняка маюць намер праз пракуратуру і суд дамагацца таго, каб Цэнтральная камісія па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў выдала ім пасведчанні і падпісныя лісты на беларускай мове. Пра гэта БелаПАН паведаміў кіраўнік ініцыятыўнай групы Сяргей Папкоў. Ён лічыць, што Цэнтральная камісія «груба парушыла заканадаўства, у прыватнасці артыкул 50 Канстытуцыі і артыкул 12 закона «Аб мовах у Рэспубліцы Беларусь». «Адмаўленне выдаць дакументы на беларускай мове не стасуецца са зместам і духам закона, груба абмяжоўвае нашы нацыянальныя правы», — заявіў С.Папкоў.

У ЦВК кіраўніку ініцыятыўнай групы патлумачылі, што ў адпаведнасці з арт. 17 Канстытуцыі дзяржаўнымі мовамі ў краіне з'яўляюцца беларуская і руская. «Згодна з арт. 12 закона «Аб мовах у Рэспубліцы Беларусь», дакументацыя па выбарах дэпутатаў і іншых асобаў, выбіраемых на дзяржаўныя пасады народам, афармляецца на беларускай ці рускай мове, — гаворыцца ў адказе старшыні камісіі Лідзіі Ярмошынай на заяву С.Папкова. — Кіруючыся дзеючым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь, а таксама з улікам правапрымяняльнай практыкі правядзення выбараў Цэнтральная камісія зацвердзіла тэксты пасведчання члена ініцыятыўнай групы і падпісныя лісты на рускай мове». Кіраўнік ЦВК звярнула таксама ўвагу С.Папкова на тую акалічнасць, што ў падпісных лістах усе звесткі пра асобу, вылучаемую кандыдатам у прэзідэнты, а таксама аб выбаршчыках могуць запаўняцца на беларускай мове.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ

Паляванне за галасамі

19 чэрвеня Цэнтральная выбарчая камісія паставіла апошнюю кропку ў рэгістрацыі ініцыятыўных групаў патэнцыяльных кандыдатаў у прэзідэнты. Цэнтрвыбаркам зарэгістраваў 22 ініцыятыўныя групы з 26, дакументы на рэгістрацыю якіх прыйшлі ў ЦВК. З 21 чэрвеня 22 ініцыятыўныя групы распачынаюць сапраўднае паляванне за галасамі выбаршчыкаў, якое будзе цягнуцца месяц.

Напярэдадні, 18 чэрвеня, спіс ініцыятыўных групаў папоўніў яшчэ 10 камандаў. Пасведчанні аб рэгістрацыі атрымала група Сямёна Домаша, былога кіраўніка прэзідэнцкай адміністрацыі Леаніда Сініцына, Надзвычайнага і Паўнамоцнага пасла ў Латвіі, Эстоніі і Фінляндыі Міхаіла Марыніча, старшыні Федэрацыі прафсаюзаў Беларускай Уладзіміра Ганчарыка, кіраўніка нефармальнай арганізацыі «Рабочая самадапамога» Сяргея Антончыка, старшыні галіновага прафсаюза работнікаў аграпрамысловага комплексу Аляксандра Ярашука, беспрацоўнага, юрыста Канстанціна Канановіча, гендырэктара «Атланта» Леаніда Калугіна, дэпутаткі палаты прадстаўнікоў Наталлі Машэравай ды экс-прэм'ера Міхаіла Чыгіра. Ва ўсіх прэтэндэнтаў ЦВК выявіла пагрэшнасці ў заяўленых спісах, за выключэннем групы К.Канановіча, Л.Калугіна ды М.Чыгіра. Апошні допускаў магчымасць правакацыяў, таму менавіта каманда М.Чыгіра найпільнейшым чынам правярала ўсе подпісы сябраў ініцыятыўнае групы.

Учора былі зарэгістраваныя пяць апошніх групаў. Пасведчанні аб рэгістрацыі атрымалі група генеральнага дырэктара УП «Валянцін-бізнес» Валянціна Семака; група акцёра тэатра «Хрыстафор» Яўгена Крыжаноўскага; гендырэктара «Данькоў-клуба» Юрыя Данькова; старшыні прафсаюза прадпрымальнікаў рынку «Паўднёвы» з Гродна Валерыя Леванеўскага; дэпутата Палаты прадстаўнікоў Сяргея Скрабца, які падаваў дакументы на рэгістрацыю ў апошнія хвіліны. Пры гэтым, як сцвярджае сакратар ЦВК Мікалай Лазавік, прэтэндэнт «быў у вельмі хваравітым выглядзе; нельга сказаць, што ён быў пад уплывам наркотыкаў ці ў алкагольным ап'яненні – ніякая экспертыза не праводзілася». Але, дадаў сакратар ЦВК, «падача заявы ў такім выглядзе мяне вельмі засмуціла». Што не перашкодзіла Цэнтрвыбаркаму ўсё ж зарэгістраваць групу С.Скрабца ў складзе 170 чалавек.

«Антыдомашаўскі вірус»

Больш за ўсё не пашчасціла лідэру «Рэгіянальнай Беларусі» Сямёну Домашу, які ўжо на самым старце мог выбыць з прэзідэнцкай кампаніі, яшчэ не пачаўшы яе. Віной таму – камп'ютэрны збой, які «амаладзіў» усіх сябраў ініцыятыўнае групы ажно на чатыры гады. Напачатку спіс ініцыятыўнае групы ў складзе 3.756 чалавек быў пададзены ў Цэнтрвыбаркам 12 чэрвеня. На экране тэкст глядзеўся абсалютна нармальна, але пасля раздрукоўкі і падачы дакументаў заўважылі, што камп'ютэрны збой амаладзіў усіх сябраў групы на 4 гады. Пададзеныя ў ЦВК спісы тэрмінова былі адкліканыя, і 15 чэрвеня ў ЦВК пайшлі новыя, выпраўленыя спісы.

Надзвычайнае здарэнне, якое магло прывесці да абсурднага зняцця са старту групы, Сямён Домаш вытлумачвае чыста тэхнічнымі прычынамі. «Падчас падрыхтоўкі спісу групы на экране манітора ўсё выглядала нармальна, але пры раздрукоўцы аказалася, што ўсе члены групы раптам памаладзелі на 4 гады. Гэтая неадпаведнасць выявілася, калі спіс ужо быў у Цэнтрвыбаркаме, таму мы звярнуліся ў камісію з просьбай аб замене спісу. Нам пайшлі насустрач. Падчас праверкі камп'ютэраў быў выяўлены вірус, які і папсаваў спіс», – заявіў Сямён Домаш.

Такім чынам, 18 чэрвеня ЦВК зарэгістравала ініцыятыўную групу ў складзе 3.695 чалавек, адсеяўшы трох непаўналетніх.

Ахвяры прэзідэнцкай гонкі

Спіс няўдачнікаў гэтай прэзідэнцкай кампаніі выпаў «гонар» узначаліць Ніне Лабанавай. 18 чэрвеня ЦВК адмовіў прэтэндэнцы ў рэгістрацыі ініцыятыўнае групы ў складзе 364 чалавек. Найперш таму, што ў дакументах Ніна Лабанава не напісала свой хатні адрас, назвалася загадчыцай філіяла бібліятэкі Беларускага дзяржаўнага эканамічнага універсітэта, хаця дырэктар бібліятэкі падае яе пасаду як «бібліятэкар 1-й катэгорыі». Мала таго, у ЦВК паступілі дакументы шэрагу сябраў ініцыятыўнае групы, уключаных у яе склад без іхняга ведама; некаторыя з сябраў групы даўно не жывуць па ўказаных адрасах. У часе выбарчай праверкі спісу, праведзенага 16 чэрвеня, многія з заяўленых сябраў групы заявілі, што яны ўвогуле незнаёмыя з Нінай Лабанавай; гэтая акалічнасць навяла кіраўніцтва ЦВК на думку, што спіс складаўся з жыхароў аднаго інтэрната ці ўвогуле на аснове чытацкіх білетаў. Таму Н.Лабанавай адмоўлена ў рэгістрацыі групы з-за парушэння дабраахвотнага прынцыпу яе фарміравання, а матэрыялы будуць накіраваныя ў пракуратуру. Не выключана, што першая «ахвяра» прэзідэнцкай гонкі будзе прыцягнутая да адміністрацыйнай адказнасці.

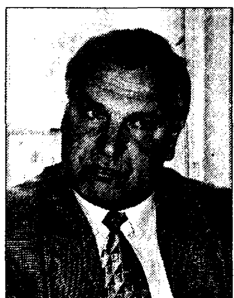
Ніна Лабанава

Леанід Калугін

Канстанцін Канановіч

Сяргей Антончык

Падобны лёс напаткаў ініцыятыўную групу Уладзіміра Лапцэвіча, 1940 года нараджэння, беспартыйнага пенсіянера. 15 апытаных чалавек, якіх У.Лапцэвіч заявіў у якасці членаў сваёй ініцыятыўнай групы, не давалі згоды на ўключэнне ў групу, і толькі тры ведаюць У.Лапцэвіча асабіста. Вынік заканамерны – у рэгістрацыі адмоўлена.

Складаецца ўражанне, што некаторыя патэнцыйныя прэтэндэнты, што жадаюць прымерыць на сябе прэзідэнцкую мантыю, нават не знаёмыя з заканадаўствам. Так, толькі 18 чэрвеня – праз тры дні пасля заканчэння падачы дакументаў на рэгістрацыю ініцыятыўных групаў – у ЦВК звярнуўся мінскі бізнесмен Аляксандр Батура. Старшыня ЦВК Лідзія Ярмошына выказалася – жартам – за рэгістрацыю А.Батуры, толькі дзеля таго, каб убачыць яго на ўласныя вочы. Рэч у тым, што А.Батура спрабаваў удзельнічаць і ў выбарах дэпутатаў палаты прадстаўнікоў мінулай восенню, і заўсёды дакументы ў ЦВК пасылаў па пошце. Хоць і жыве ў Мінску. Апроч таго, з 102 заяўленых членаў групы некалькі чалавек не давалі згоды на ўваходжанне ў ініцыятыўную групу, а некалькі ўказаных чалавек нібыта жывуць у доме, які насамрэч з'яўляецца адміністрацыйным будынкам. Так што падставаў для нерэгістрацыі А.Батуры было аж занадта.

Прэцэдэнт

19 чэрвеня ЦВК адмовіла ў рэгістрацыі ініцыятыўнай групы Аляксея Ляшко, які нарадзіўся ў 1949 годзе ў Комі АССР, а ў 1958 годзе прыехаў на сталае месца жыхарства ў БССР. Паводле рашэння Канстытуцыйнага суда, якое прыйшло ў ЦВК за 20 хвілінаў да паседжання, А.Ляшко не можа быць кандыдатам у прэзідэнты, бо ён не «грамадзянін Беларусі па нараджэнні». Да такой высновы КС прыйшоў на той падставе, што «бацькі А.Ляшко на момант яго нараджэння грамадзянамі БССР не з'яўляліся», а таму «закон дакладна і адназначна трактуе, што грамадзянін Ляшко не можа быць Прэзідэнтам РБ». Такім чынам, створаны прэцэдэнт з тлумачэннем тэрміна «грамадзянін Беларусі па нараджэнні», які можа ўсплыць у часе рэгістрацыі кандыдатаў у прэзідэнты.

Рыгор БУЯН

Петрушкевіч і Случак знаходзяцца ў ЗША

Былыя супрацоўнікі пракуратуры Дзмітрый Петрушкевіч і Алег Случак атрымалі палітычны прытулак у Злучаных Штатах Амерыкі. Пра гэта карэспандэнту БелаПАН паведаміў прэзідэнт грамадскага аб'яднання «Прававая дапамога насельніцтву» Алег Волчак. Паводле ягоных словаў, яны ўжо некалькі дзён знаходзяцца ў ЗША і 21 чэрвеня па адным з найбуйнейшых тэлевізійных каналаў краіны будзе паказана інтэрв'ю з імі.

Нагадаем, што 10 чэрвеня ў беларускія сродкі масавай інфармацыі было накіраванае інтэрв'ю Петрушкевіча і Случака. У ім яны расказалі аб расследаванні «гучных» крымінальных справаў. Такіх, як знікненне аператара ОРТ Дзмітрыя Завадскага, у якім падазраецца група былога афіцэра спецпадраздзялення «Алмаз» Валерыя Ігнатовіча. Яны заявілі аб датычнасці шэрагу буйных чыноўнікаў і кіраўнікоў сілавых структураў Беларусі да гэтага злачынства, а таксама да выкрадання лідэраў апазіцыі Юрыя Захаранкі, Віктара Ганчара, бізнесмена Анатоля Красоўскага і шэрагу іншых цяжкіх злачынстваў. Праз некалькі дзён, таксама па электроннай пошце, былі распаўсюджаныя копіі асобных дакументаў са справы аб знікненні Дзмітрыя Завадскага.

Пасольства ЗША ў Рэспубліцы Беларусь ніяк не пракаментавала паведамленняў аб прадастаўленні Дзмітрыю Петрушкевічу і Алегу Случаку палітычнага прытулку.

Генадзь БАРБАРЫЧ

Пастаўкі беларускай зброі ў Ірак

Амэрыканская газэта *New York Times* надрукавала на сваіх старонках артыкул пад загалоўкам «Санкцы ААН не перашкаджаюць Іраку купляць зброю». У ім гаворыцца, што адным з пастаўшчыкоў сучаснай зброі Іраку ў абыход міжнародных санкцыяў зьяўляецца Беларусь.

Два незалежныя экспэрты ў галіне міжнароднага кантролю за гандлем зброі Гары Мілхолін, дырэктар Вісконсінскага праекту кантролю над ядзернымі ўзбраеньнямі ў Вашынгтоне і Келлі Моц, навуковы супрацоўнік гэтага праекту, падрыхтавалі пакуль яшчэ не надрукаваны даклад у справе незаконнага гандлю зброяй з Іракам. Падставай для дакладу сталі дакумэнты камісіі ААН у справе кантролю над іракскай ваеннай машынай, якая ў дадзены момант распушчаная.

Аўтары дакладу абвінавачваюць тры краіны: Беларусь, Украіну і Румынію ў пастаўках частак ракетнай тэхнікі і высокатэхналягічнага абсталяваньня, якое можна выкарыстоўваць дзеля прадукцыі ўзбраеньня.

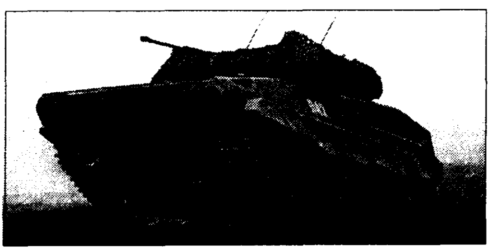
Сярод прыкладаў парушэньня санкцыяў ААН супраць Іраку ў дакладзе згадваецца факт, калі ў 1995 годзе дэлегацыя іракскіх спэцыялістаў зь Дзяржаўнага камбінату Бадр, які спэцыялізуецца на прадукцыі высокатэхналягічнага абсталяваньня, наведала Беларусь і перадала беларускім уладам заказы на пастаўку шэрагу тавараў, у тым ліку мэталярэзных алмазных станкоў.

Гэтыя станкі могуць выкарыстоўваць у прадукцыі некаторых элемэнтаў ядзернай зброі і ракетаў далёкага радыюсу дзеяньня. Гэтае і іншае абсталяваньне было закупленае ў Беларусі ў абыход санкцыяў ААН і накіраванае ў Ірак праз Іярданскі порт Акаба.

Пад канец 1998 году, калі ваенныя інспэктары ААН былі адкліканыя з Іраку, Беларусь накіравала сюды новую партыю высокатэхналягічнага абсталяваньня, тым разам для вытворчасьці аптычных прыбораў.

Ва Ўкраіне, гаворыцца ў дакладзе, іракскія эмісары намагаліся купіць цэлыя ваенныя лябараторыі, а таксама атрымаць магчымасьць правесьці падрыхтоўку пэрсанала ў галіне вылічальнай тэхнікі. Сёлета ў прамысловай выставе ў Багдадзе прыняў удзел каля 100 розных украінскіх фірмаў, у тым ліку і тыя, што спэцыялізуюцца ў вытворчасьці касьмічнага і авіяцыйнага абсталяваньня.

Мікола ІВАНОЎ, Радыё «Свабода»

ЗУБР

ЗУБР прайшоў па Бабруйску

17 чэрвеня актывісты экалагічна-вызвольнага руху «Зубр» правялі ў Бабруйску чарговую акцыю. У 11:30 ад крамы «Тысяча дробязяў» пачалі калонай рухацца людзі з адлеглацсю 20-25 метраў адно ад аднаго ў бок плошчы Перамогі, дзе звычайна праводзяць свае акцыі прадстаўнікі тутэйшай апазіцыі. Па меры прасоўвання да цэнтра горада калона паступова павялічвалася, і ў канчатковым пункце сабралася каля 75 чалавек, якія пачалі раздаваць спецвыпускі газет НАША СВАБОДА, «Народная воля», «Права на волю». Агулам было раздадзена некалькі тысячаў газет. Ніякіх сутычак з органамі ахвы правапарадку не было.

Милиция снова нарушила закон

Беспрецедентный случай давления на активистов молодежного движения ЗУБР произошел 18 июня в Минске. В студенческое общежитие №4 при Белорусском государственном технологическом университете ворвались майор Ленинского РУВД Мистюкевич, трое неизвестных мужчин в штатском и администрация общежития и устроили несанкционированный обыск в комнате, где проживали «зубры».

Визитеры изъяли у студентов факультета технологии органических веществ Дмитрия Головина, Александра Коховича и Василия Жакова 4 тысячи наклеек ЗУБРа «Время выбирать!». При этом представители власти не потрудились выдать ребятам копии протоколов изъятия наклеек.

ЗУБР говорит жителям Кричева – ВРЕМЯ ВЫБИРАТЬ!

Буквально за одну ночь стены микрорайона «СОЖ» и на проспекте Комсомольский были обрисованы надписями «ЗУБР», «Время выбирать» и «Сашка дурак!».

В ночь с 15 на 16 июня центр города постигла та же участь. На стенах появились аналогичные надписи. Так же в эту ночь практически весь центр города был обклеен наклейками «Время выбирать».

16 мая молодые люди в майках с надписью «ЗУБР» раздавали спецвыпуск газеты НАША СВАБОДА на городском рынке.

Активность кричевских зубров не обошла вниманием и деревни Кричевщины. Даже там люди благодаря наклейкам и граффити узнали, что пришло «время выбирать» и что есть такое движение «ЗУБР».

Быховский Зубр в деле

Все больше городов Беларуси охватывает своими акциями молодежное движение сопротивления ЗУБР.

Появился зубр и в маленьком городке Быхове.

Зубры начали свою деятельность тут 12 июня с раздачи спецвыпуска газеты НАША СВАБОДА. В тот же вечер в одном из микрорайонов города были розданы наклейки.

13 на 14 июня акция охватила весь город. Газеты раздавали и в дизеле Жлобин-Могилев. В этих акциях принимала участие не только быховская молодежь. Рядом со студентами и школьниками были и их родители.

Аналитика для генерала

Несмотря на свою преданность одиозному режиму, экс-министр внутренних дел Республики Беларусь Юрий Сиваков вызывает определенную симпатию уже хотя бы тем, что, в отличие от прочих безжизненных бюрократических колод, всегда оперативно реагирует на обвинения в свой адрес и аппелирует к здравому смыслу и логике оппонентов.

Вот и сейчас, после публикации убийственных свидетельств следователей прокуратуры Петрушкевича и Случака, Юрий Сиваков собрал избранных журналистов на пресс-конференцию. Он, в частности, призвал их провести элементарный анализ ситуации и убедиться в том, что обвинения опальных беглецов не соответствуют действительности. Идя навстречу пожеланиям генерала, давайте попытаемся логически обосновать реальнейшую возможность существования в нашей стране подобной «спецкоманды убийц». Хотя, как утверждал в свое время Шопенгауэр, суть любого явления можно понять только интуицией. С интуицией, кстати, у нас вообще полный порядок. Еще пять лет назад Зенон Позьняк и Семен Шарецкий публично предупреждали о возможности крайних проявлений фашизма в нашей стране.

Итак, для начала бросим взгляд на государственную систему Республики Беларусь, сложившуюся после памятного всем «референдума» 1996 года. Если рассматривать ее по существу, а не по декларациям, то мы имеем дело с известной моделью жесткого диктаторского правления абсолютистского типа, при которой вся власть в стране безоговорочно принадлежит одному человеку. Это человек неподвластен законам страны и не имеет никакого реального противовеса. В рамках этой системы его нельзя законным порядком привлечь к ответственности, сместить, наказать, лишить власти, переизбрать. Он делегирует некоторые из своих властных полномочий лично преданным ему людям, которые, в свою очередь, делятся частью этих полномочий с лично им преданными подчиненными. Образуется замкнутая корпоративная пирамида власти. Это классическая структура любого фашистского или криминального государства, возьмите хоть гитлеровскую Германию тридцатых годов, хоть гаитянский режим папаши Дювалье. Все подобные режимы, без единого исключения, как нам известно из истории, создавали свои бригады наемных убийц и занимались физическим уничтожением своих политических противников. Почему режим «батьки» Лукашенко при зеркальном совпадении приемов, идеологии и методов осуществления властных полномочий должен в этом пункте отличаться от всех остальных, если мы знаем, что подобная система работает эффективно только при наличии всех составляющих? Исключено.

Логический вывод №1: **в абсолютистском, диктаторском, авторитарном, антидемократическом государстве рано или поздно возникают государственные банды наемных убийц. Если Республика Беларусь является именно таким государством, то в нем абсолютно вероятно появление государственных банд наемных убийц.**

Далее. Банды наемных убийц, конечно, так официально не называются. Им обычно придается очень почетный статус, исключительные полномочия, создается ореол благородства и государственной важности их службы. Сами себя они тоже называют поэтически, что-то вроде «элита суперменов», «королевские войска», «верные псы государя», «волки Отечества» и т.д. На самом деле это профессиональные убийцы, опричники, натренированные на уровне рефлексов и полного автоматизма на физическое уничтожение людей. Это своего рода зомби, мыслящие только в категориях убийства себе подобных. Они могут без особого для себя ущерба разбивать о голову кирпичи, глотать живьем лягушек и т.п.

Чтобы попасть в подобную банду, нужно выдержать различного рода проверки, пройти испытания временем и обстоятельствами. Члены такого образования навечно вяжутся тайной кровавой клятвой и общими преступлениями. Такие убийцы подчиняются только нескольким особам в системе и беспрекословно выполняют все приказы первого лица. Общественность страны, как правило, лишена даже малейшей возможности организовать контроль за их деятельностью.

Логический вывод №2: **если в авторитарном государстве существуют подобные подразделения, то они абсолютно тайно, беспрепятственно и безнаказанно могут быть направлены для уничтожения политических противников первого лица системы.**

Банды начинают действовать в полной тайне, по приказу и по плану. Однако отсутствие моральных тормозов приводит, как правило, к тому, что наемные убийцы не могут и в повседневной жизни удержаться от преступлений. Их развращает вседозволенность. Убийство становится физиологической потребностью. Они вступают в непримиримый конфликт с обществом. Это совпадает с далеко идущими интересами режима, поскольку подавленными и дезориентированными массами легко манипулировать. Правоохранительные органы, как правило, закрывают глаза на преступления своих элитных наемных убийц и в стране распространяется атмосфера страха, подозрительности и неуверенности.

Логический вывод №3: **если в авторитарном государстве поощряется атмосфера страха, если преступления против личности не расследуются и не наказываются должным образом, если члены подразделений спецслужб и государственных органов выводятся из-под контроля, критики и освобождаются от ответственности по закону, то это может свидетельствовать о деятельности в стране государственных банд наемных убийц.**

Итак, нам остается лишь доказать, что Республика Беларусь есть авторитарное, недемократическое, диктаторское государство. Но нужно ли это доказывать?

Можно, между прочим, приводить и другие логические построения, развивать заложенные в них мысли, но и всего вышесказанного достаточно, чтобы убедить трезвомыслящего человека (а я надеюсь, что Юрий Сиваков именно такой человек) в том, что логика неизменно приводит всех нас к одному и тому же умозаключению: в существующей системе координат самое дикое беззаконие не только возможно, но и естественно. Поэтому наивно высказывать обиды в адрес честных журналистов и смелых следователей прокуратуры. Нужно немедленно менять саму государственную систему и проводить всестороннее расследование известных фактов. Иного пути просто нет.

Александр ДУБРАВИН

Кто объяснит БХК, в чем смысл защиты прав человека?

В ответ на просьбу трех молодых витебчан о юридической помощи в суде председатель Витебского отделения Белорусского Хельсинкского комитета Леонид Чиграй выступил накануне судебного разбирательства с открытым заявлением в независимой газете «Витебский курьер» (15.06.2001) о том, что БХК не вмешивается в политику. Ниже приведены выдержки из публикации, подписанной председателем ВО РОО БХК Леонидом Чиграем.

«13 мая 2001 года трое молодых людей (две девушки и их сверстник из Минска) весьма своеобразно отметили День Государственного герба и Государственного флага Республики Беларусь. Они вышли на бойкое место в Витебске с двумя флагами – историческим бело-красно-белым и официальным, красно-зеленым – и пригласили прохожих принять участие в опросе на тему «Какая символика вам больше по душе?»

Тема опроса была заявлена на принесенном с собой листе бумаги. Собиратели подписей за ту или иную символику имели нарукавные повязки Объединенной гражданской партии.

...За свою акцию участникам опроса пришлось отвечать в административном суде Железнодорожного района, куда был передан милицейский протокол о «несанкционированном пикете». 30 мая началось рассмотрение дела. И тут оказалось, что молодые люди уже привлекались к суду за несанкционированный пикет. С учетом этого им, следовательно, грозит крупный штраф (или арест) по статье 167 Административного кодекса. Эта статья может быть применена к нарушителям и за использование не установленных символов, если они вызвали общественные беспорядки или причинили ущерб конституционному строю.

...Получив вызов в суд, домощенные «социологи» обратились в Витебское отделение БХК с просьбой о юридической помощи в суде.

Напомним, что Белорусский Хельсинкский комитет является неполитической структурой, главная цель которой – наблюдение за тем, как соблюдаются права человека, в частности – Избирательный кодекс. БХК также оказывает юридическую помощь людям, чьи гражданские права нарушаются государством или вследствие его попустительства.

Но в случае с тремя молодыми людьми вряд ли можно говорить об ущемлении прав. Ведь девушки и их приятель, устраивая самовольный опрос, должны были знать, на что идут. Им, надо полагать, было известно, что в Беларуси грозит публичная демонстрация неустановленной символики, в частности – бело-красно-белого флага. Дискуссия об отношении к нему в общественном месте и в день, когда государство официально восхваляет другую, им же утвержденную символику, является, как ни крути, политической акцией, которая требует мужества в принятии ответственности за нее перед существующими законами, пусть даже нелепыми.

...Если бы местная организация ОГП предупредила БХК о готовящейся публичной акции, мы бы дали квалифицированную юридическую консультацию. Но уж коль акция случилась, ответственность за нее с исполнителями должно разделить руководство организации, направившей молодежь на это мероприятие. Леонид Чиграй, ПредседательВО РОО БХК»

Уважаемые коллеги из общественных организаций, руководство Витебского отделения БХК нуждается в Вашей квалифицированной неюридической консультации:

– Имеют ли право общественные и политические организации проводить опросы общественного мнения?

– Надо ли защищать право меньшинства на отстаивании своей точки зрения?

– Является ли право «на собственную точку зрения» естественным правом человека?

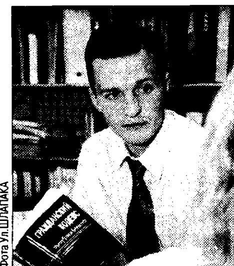
– Является ли сегодня в Беларуси подобная публикация в прессе политической акцией?

Председатель общественного объединения «Частные инициативы» Валерий ЖУРАКОВСКИЙ

ШАНТАЖ

Алег Волчак заяўляе, што яму пагражаюць

Вядомы праваабаронца, кіраўнік грамадскага аб'яднання «Прававая дапамога насельніцтву» Алег Волчак 18 чэрвеня ў інтэрв'ю карэспандэнту БелаПАН заявіў пра тое, што яму пагражаюць.

Фота Ул.ШЛАПАКА

Па словах праваабаронцы, 18 чэрвеня, прыкладна ў 14 гадзін, яму патэлефанаваў невядомы, які ў зневажальнай форме пагражаў у сувязі з грамадскай дзейнасцю праваабаронцы па ўстанаўленні ісціны аб знікненні апeратара ОРТ Дзмітрыя Завадскага, а таксама Юрыя Захаранкі, Віктара Ганчара і Анатоля Красоўскага. Волчак прапанаваў невядомаму сустрэцца і пагутарыць напрамую, але той адвергнуў гэтую прапанову. Аднак сотавы тэлефон Волчака зафіксаваў нумар чалавека, які тэлефанаваў. Таму 18 чэрвеня праваабаронца звярнуўся ва ўпраўленне міліцыі Савецкага раёна Мінска з заявай аб пагрозах у свой адрас і лічыць, што чалавек, які тэлефанаваў, павінен быць устаноўлены. Калі ж гэтага не адбудзецца, то праваабаронца будзе сведчыць аб датычнасці да пагроз беларускіх улад.

Як вядома, Волчак узначальвае грамадскія камісіі па знікненні Захаранкі і Ганчара. Нагадаем, што на мінулым тыдні адбыўся скандал з прыводы ад'езду за мяжу супрацоўніка пракуратуры Дзмітрыя Петрушкевіча і былога пракурора Алега Случака, якія апошнім часам цесна супрацоўнічаў з «Прававой дапамогай насельніцтву». А Дзмітрый Петрушкевіч з'яўляўся членам следчай групы, якая расследавала знікненне апeратара ОРТ Дзмітрыя Завадскага і іншыя злачынствы, у якіх абвінавачваецца група былога афіцэра спецпадраздзялення «Алмаз» Валерыя Ігнатовіча. Адразу пасля ад'езду за мяжу яны расказалі аб некаторых падрабязнасцях справы, а таксама абнародавалі ксеракопіі некаторых дакументаў з крымінальнай справы. Па словах Алега Волчака, ён суправаджаў іх за мяжу і асабіста ўзяў інтэрв'ю, расклаланае затым па электроннай пошце. Ён лічыць, што пагрозы з'яўляюцца нацыскам менавіта з прычыны яго дзейнасці па ўстанаўленні праўды аб вядомых людзях Беларусі, што зніклі без вестак. «Разважаючы па змесце размовы, той, хто тэлефанаваў, з'яўляецца зацікаўленым у гэтай справе чалавекам, які, магчыма, быў удзельнікам банды, якая выкрадала людзей, або дзейнічаў па даручэнні гэтых асоб», – лічыць Волчак.

Напярэдадні Волчак вярнуўся з Масквы, дзе даў інтэрв'ю Грамадскаму расійскаму тэлебачанню адносна скандалу з заявамі двух былых супрацоўнікаў пракуратуры ў сувязі з расследаваннем «гучных» крымінальных спраў.

Генадзь БАРБАРЫЧ

Пытки на «горе»

Вместо вечернего кино, «на десерт», офицеры в Чечне истязают людей

Человек не чувствует чужой боли — так начинаются войны.

Человек счастлив при виде чужой боли — так войны продолжаются.

Сегодня в Чечне происходит именно это. Массовые, сотнями и тысячами, исчезновения людей, пытки и расправы — вот главная здешняя «эпидемия» последнего времени. У нее, естественно, целый список объяснений, аргументов, поводов и причин. Однако основная — ничем не ограниченное, махновское всевластие военных в «зоне борьбы с международным терроризмом» и удовольствие, которое испытывают многие из них, мучая беззащитных людей. Дальше — одна современная чеченская трагедия. Рядовая и тривиальная — и в этом ее ужас. Место действия — мы, и, значит, уже нет никакой возможности списать на что-то далекое — НКВД, Берия, Сталин...

...Старик сидел на табуретке, съежившись, и был похож на воробья, забитого стаей ворон, но пока еще живого. Подбирая ноги все выше к груди и превращаясь почти в комок, ронял слова медленно, будто трудился над приговором:

— Тридцать пять лет я убеждал своих учеников, что мы живем в лучшей стране мира. Я гордился. Я женился на русской. А сейчас? Я — беглец из Чечни. Меня презирают в Иванове. И я теперь считаю, что русских с оружием надо убивать...

— Вы? И убивать?

— Мы знакомы уже целый год. Прошлым летом, в июле, старик подолгу просиживал на ступеньках аптеки в Гудермесе — там был предвыборный штаб ныне депутата Госдумы Аслаханова — в надежде на помощь: его, бывшего сельского учителя, на пенсии выстроившего ферму, с приходом новой, «русской», власти затаскали по МВД и ФСБ, нагло вымогая взятку как раз за эту ферму.

Ошарашенный, старик показывал свои мозоли больше суставов и, все еще веря, что это аргумент, говорил: «Работай, как я, и у тебя все будет...» И добавлял: «Я — мусульманин. Оружие в руки не беру. Нельзя. А мне говорят: «Твоя ферма для боевиков построена...»

И вот июнь 2001 года. Теперь, чтобы поговорить, мы прячемся в квартирке на окраине города Иваново. Кроме старика, в комнате его сын Шамиль, молодой рослый мужчина — бледный, минорный и раздумчиво-тихий, как бывает с тяжелобольными, утратившими надежду.

Прошлым летом за старика заступились многие влиятельные граждане мира сего, и федералы от него отстали, но, выждав паузу, выместили свое зло на сыне, применив к нему ту меру наказания, которую у нас с легкостью называют «адресной зачисткой», совершенно не понимая, что это такое.

Шамиля «вычистили» из дома в селении Курчалой 7 января 2001 года. Пришли люди в масках и увели.

— Меня долго куда-то везли, бросили в яму, а потом много ночей пытали. Вот и все, — говорит Шамиль и без души, и без боли. — Брали на пытки. Как приедут с зачисток, час-полтора пройдет — и меня из ямы тащат. Первые две-три ночи пытали контрактники, потом я перешел к офицерам — в палатку, оборудованную под спортзал. Офицеры пытали с пристрастием — палатка с контрактниками показалась мне сказкой... У офицеров был патологоанатомический набор — щипцы, скальпели, пила для ампутации... Все — в кожаной сумке. Они подвязывали меня за ноги на спортивную перекладину, вниз головой. Сначала щипцами пальцы ног и рук дробили, ими же хватали язык, зубы, ногти... Шило под ногти загоняют. Потом один рацпредложение внес: «Давайте ему развяжем глаза, чтобы видеть ужас в его глазах». Так я сумку с набором увидел.

...Шамиль говорит, а я и не знаю, как реагировать: не может ведь быть, чтобы офицеры — щипцами... Язык, шило... Мы с этими людьми, по рассказу, ровесники, значит, в соседние школы ходили, одни фильмы про фашистов смотрели... А старик все не плачет — и это мне тоже очень странно, отец все же. Замер и не шевелится на своей табуретке. Будто надгробие самому себе...

— Щетина у меня тогда уже большая была — так они зажигалкой ее жгли, спалили губы и кожу вокруг рта. Я и очнулся от боли. Слышу: «Нормально, не притворяется». Взяли ведро воды и давай отливать. Выльют ведро, приду в себя — опять подвесят... Потом руки отдавили каблуками...

— Как это?

— Сказали: положить руки ладонями вниз на какую-то железяку. И бегали по ним. Когда я уже несколько раз терял сознание, стали делать уколы в перепонки между пальцами. С тех пор пальцы онемевшие. Говорили: «Курок ты больше не будешь нажимать».

— Так чего же они хотели? Какие вопросы задавали?

— Говорили: «Ах ты, тракторист, как с нашими делал? Так?» Водкой голову обольют, пакет на голову — и душат. Током, естественно, пытали.

— У офицеров было приспособление для пыток током?

— Мне не разрешали снимать повязку с глаз. Знаю, что прибор шумит, когда бьет током. А они водят проводами по голове, облитой водкой, — чтобы побольнее. Потом тычут проводами в другие части тела... Повторяли: «Будешь молчать — будешь мучаться»

— Значит, какую-то информацию от вас все-таки требовали?

— Да. «Назови людей в селе, у кого есть «бабки», «капуста». Доллары то есть.

...Пока Шамиля пытали, семья старика бегала по Чечне. Так сегодня делают все семьи, откуда федералы кого-то «адресно зачистили»: бродят ежедневно от Ханкалы до Гудермеса, через все КПП всех дислоцированных тут воинских частей. С одним вопросом: не у вас ли?.. И с одним предложением: что хотите за весточку?.. Рядом с семьей старика на тех же КПП стояли родные других таких же бесследно сгинувших курчалоевцев — из одного их села только 7 января увели 16 человек без всяких обвинений, ордеров и санкций... Куда увели? Почему?.. И эти толпы у КПП — их-то как теперь называть? Опять — ЧСИРы!.. И все это — ренессанс скорбных очередей 30-х — в Кресты да в Бутырки?..

Если у вас еще есть сомнения в корректности такой исторической параллели, то напрасно. А отличие 2001-го от 1937-го только одно: коммерческая основа. И трупы (это убитые федералами), и живые души (это чудом уцелевшие) сегодня в Чечне покупаются и продаются — для этого между военными и семьями исчезнувших безостановочно снуют посредники-чеченцы. «Шакалы» и «твари» — зовут их в чеченских городах и селах. Но пользуются.

Посредники донесли старику, что Шамиль — на «горе», а хуже этого ничего не может быть. «Горой» в Чечне именуют одну из самых зловещих территорий — холмы между селениями Аллерой, Новогрозненский и Бачи-Юрт, где располагается сводный мобильный отряд, включающий 33-ю бригаду внутренних войск, спецподразделения ГРУ, части минобороны и минюста. В Чечне уверены: увезенный на «гору» исчезает с лица земли, выбравшиеся с «горы» — инвалиды и долго не живут.

— Прошло почти двадцать ночей, и я уже был весь обмороженный, — продолжает Шамиль. — После пыток, всего в крови и мокрого, меня возвращали в ямы. А ведь мороз. Первая «моя» яма была еще ничего — высотой метра три, с нишей: свернешься там, и теплее. Потом перевели в яму пошире и без ниши. Я очень мерз. От щипцов ноги уже гнили, раздулись, руки вспухли. Вонь от гниения даже в яме была ужасной. Шесть суток я не садился, не ложился и не спал — боялся, умру во сне от холода. Галлюцинации преследовали. Как-то меня привели в палатку-спортзал, обмотали веревкой горло, подвесили — и быстро веревку отпустили. Я понял: послабление. Позвали медбрата, и тот перевязал мои раны. И потом, в яме, я бинты разматывал и наворачивал себе на ночь на уши, чтобы не мерзнуть, и на ступни вместо носков. Както утром меня вытащили из ямы — я сам уже не мог, под мышки втащили в БТР. Подумал: сейчас прикончат. Ехали минут двадцать. Остановились. Выволокли, поставили на колени, и офицер тихо сказал на ухо: «Мы тебя отпускаем. Через десять минут можешь двигаться». БТР завелся, и я поверил, что меня не убьют. Я был в кювете. Рядом — асфальт. Я вылез на дорогу, две машины не остановились, третья подобрала. Оказалось, это граница с Дагестаном и двадцать первая ночь после ареста.

Люди, сжалившиеся над Шамилем, привезли его к себе в дом — в больницу побоялись. Сначала он был без сознания, а когда очнулся, спросили: «Ты кто?» Шамиль назвал адрес — так старик узнал, что сын жив. Месяц выхаживали, а потом, прилагая все книжные знания о конспирации, переправили в Иваново. Пыточная эпопея закончилась, ее сменила больничная — Шамилю предстоят долгие годы борьбы с приобретенной инвалидностью.

— Нам повезло. — Старик подводит черту, но верит ли он действительно в везение, не знаю.

— Из тех, кого забирали из Курчалоя в ту зачистку, многие сгинули. Родственники до сих пор ищут Умара Аслахаджиева, Нур-Магомеда Бамбатгириева, Турпал-Али Наибова. Пишут заявления, караулят прокуроров... И ничего.

— А рядом с вашей ямой были на «горе» другие? С людьми?

— Да, — отвечает Шамиль. — Я слышал, как приезжали БТРы и солдаты весело кричали: «Принимай груз «200»! «Грузом «200» там называют чеченцев.

Старик смотрит в пол. Он затравлен. И наступает время приговора. Всему — и своей жизни, и нашей:

— Я ни одного русского не убил. Я отрицал оружие. Но если бы я был сейчас главой чеченского племени, то сказал бы так: «Все идите домой. Берите в руки, у кого что есть — вилы, лопаты, автоматы. И УБИВАЙТЕ ВСЕХ РУССКИХ С ОРУЖИЕМ... Это не армия. Терпение закончилось».

Середина 2001 года. Финиширует второй год войны. Чеченский кризис получил формалиновую инъекцию стойкой неуправляемости: армия делает все, что хочет, и никакой президент той «горе» не указ. Упущен шанс воздействовать и на тысячи пострадавших от зачисток семей — они уже не могут не мстить, поставьте себя на их место. И это наш крах — слишком многим хочется крови. Рецепт выживания? Закон! Немедленный запрет на все зачистки — задержания лишь по санкциям прокуратуры, и никак иначе. Самый скорый вывод войск. Но не в свои гарнизоны — только не это! А на длительную реабилитацию силами лучших психиатров со всего света.

А для поддержания порядка в Чечне — введение международного миротворческого контингента. И не надо рвать волосы на голове — черт не так страшен, как его малюют наши «патриоты», зато ситуация слишком серьезная, чтобы отказаться от любого шанса на спасение.

Анна ПОЛИТКОВСКАЯ,
Москва — Иваново — Чечня

ДОСЬЕ

Хроника контртеррористической операции

13 июня. 9 утра. Аргун. Центр города. БТР (бортовой номер — 620) наехал на автомобиль «УАЗ», раздавил его и сразу уехал. В образовавшемся месиве из фрагментов человеческих тел определить точное количество жертв оказалось невозможным.

5 июня. Грозный. Центральный рынок. Зачистка. Увезены все находившиеся там мужчины — примерно 200 человек, начиная с 10 лет.

26 мая. Грозный, поселок им. Мичурина. Зачистка. Из своих домов увезены Ахматханов Усман, Кадиев Бакар, Вараев В. и Дужиев Руслан. 29 мая их трупы обнаружены в подвале здания Чеченского госуниверситета. У всех отрезаны пальцы на руках, носы, уши, на спинах полосами снята кожа. По заключению судмедэксперта, повреждения прижизненные. В подвале, помимо этих четырех трупов, обнаружены трупы еще пяти мужчин со следами пыток. Все оказались жителями разных сел Ножай-Юртовского района, арестованными в ходе зачистки 16—17 мая 2001 года и увезенными на военную базу в Ханкалу.

26 мая. Урус-Мартан. Зачистка. В своем доме по ул. Больничной сотрудниками районного временного ОВД арестован Юнус Маккаев, сам боец чеченского ОМОНа, и доставлен в Урус-Мартановский фильтрационный пункт, расположенный в здании бывшего детского интерната. Сначала Маккаева пытали, а потом родственникам было предъявлено требование о выкупе. Спустя двое суток Маккаева обменяли на 500 долларов и 4 автомата.

24 мая. Веденский район. Селение Дышне-Ведено. Зачистка. Арестованы отец и сын Мальсаговы — Асвад и Булат (ул. 8 Марта, 26). В комендатуре Веденского района родственникам сообщили, что не знают, где они и какое подразделение проводило зачистку. 25 мая Дагман Мальсагова, жена Асвада, заслуженная учительница РСФСР, нашла останки мужа и сына на окраине села Петропавловское. Их трупы, видимо, взорвали. Фрагменты тел были разбросаны в диаметре нескольких десятков метров. Дагман хватило одного холщового мешка, чтобы увезти их для похорон.

18 мая. Шалинский район, село Сержень-Юрт. Зачистка. У себя в доме застрелен Асхаров Аслан. Военные в масках увезли труп с собой. Позже родственники нашли его на окраине села, на пустыре у бывшей АЗС. У Аслана были вырваны зубы, сломаны пальцы рук и ног, снят скальп. В тот же день арестованы еще несколько мужчин. На третий день пятерых из них в поле выбросили с БТРа — с вырванными плоскогубцами зубами, со следами пыток и ожогов на теле.

15 мая. Грозный, микрорайон 15-й участок. Зачистка. Арестованы и увезены в неизвестном направлении Дакаев Хасан, Идилов Шамиль. 20 мая их трупы найдены около здания 49-й средней школы.

12 мая. Аргун. Зачистка. Задержан Махатдин Хасбулатов. 13 мая его обезображенное тело (снят скальп, разбит череп, отрублена рука) найден в районе гаражей. Рядом — еще два трупа со следами пыток.

6 мая. Селение Шатой. Военные зверски убили сына муфтия Шамаева. Труп привязали к БТРу и таскали по селу. При этом солдаты кричали: «Если бы не вы, предатели, мы давно были бы дома со своими женами!» (Муфтий Шамаев поддерживает главу республики Кадырова.)

2 мая. Селение Курчалой. Блокпост на въезде. Военные задерживают двоих работников Шалинского райсуда — Мажалаева Тимура (помощника судебного пристава) и Сайдаева Беслана (судебного пристава), ехавших на служебной машине. С мешками на головах их запихивают в вертолет, забрав документы, табельное оружие и машину. Один из военных говорит Сайдаеву: «То, что ты являешься судебным приставом и едешь на работу, не дает тебе права указывать нам, что мы должны делать. Мы сами знаем, кого и когда задерживать. А вы, прихвостни, нам не указ, надо будет — и вашего Кадырова вместе с Ильясовым задержим». Через некоторое время обоих сбросили с вертолета с шестиметровой высоты в районе селения Цацан-Юрт.

По материалам информационного центра Общества российско-чеченской дружбы

Новая газета

«ПРАВІНЦЫЯлка» ўцякае за мяжу

Дзяржкамдрук аддаў загад друкарні «Плутас-Маркет» не друкаваць прыватную газету «ПРАВІНЦЫЯлка», якую заснаваў і рэдагуе са Століна (Брэсцкая вобласць) Аляксандр Ігнацюк. 13 чэрвеня «Плутас-Маркет» у аднабаковым парадку парушыла дагавор і адмовілася друкаваць трэці нумар газеты. Пры гэтым генеральны дырэктар УП «Плутас-Маркет» Ігар Вішнеўскі заявіў, што начальнік упраўлення прававога забеспячэння Дзяржкамдруку Ігар Коваль патрабуе ад заснавальніка скарэктаваць дамову з друкарняй: паводле прапануемых зменаў, цэнзуру мусіла ажыццяўляць кіраўніцтва «Плутас-Маркет». Другой умовай, якая магла б зняць перашкоды на выхадзе газеты ў свет, сталася патрабаванне зняць з нумара матэрыял радыё «Свабода» пра тое, што цяперашні Генпракурор Беларусі Віктар Шэйман і былы міністр унутраных справаў Юрый Сівакоў маюць дачыненне да стварэння «эскадрона смерці» – спецыяльнага падраздзялення ў складзе МУС, на рахунку якога, як падае матэрыял, выкраданне палітычных апанентаў дзеючага рэжыму. 15 чэрвеня, як перадае выпускаючы рэдактар «ПРАВІНЦЫЯлкі» Аляксей Дзікавіцкі, старшыня Дзяржкамдруку Міхаіл Падгайны пацвердзіў заснавальніку газеты, што менавіта ягонае ведамства забараніла друк выдання. У іншым выпадку пагражала закрыццё самой друкарні «Плутас-Маркет».

Варта нагадаць, што рэспубліканская газета «ПРАВІНЦЫЯлка» зарэгістраваная толькі сёлета, 18 красавіка – пасля шасці гадоў бясплённых спробаў заснаваць на Піншчыне незалежную газету. Першы нумар выдання выйшаў у свет 17 траўня, аднак з-за адмовы Пінскай рэгіянальнай друкарні надрукаваць нумар, нягледзячы на падпісаную заснавальнікам і друкарняй дамову, нумар быў адрукаваны на Украіне. Другі нумар ужо выйшаў са сценаў друкарні «Плутас-Маркет», з якой Аляксандр Ігнацюк таксама заключыў дамову.

На трэцім нумары існаванне «ПРАВІНЦЫЯлкі» апынулася пад пагрозай, прычым, сцвярджае выпускаючы рэдактар Аляксей Дзікавіцкі, менавіта па віне Дзяржкамдруку. Рэдакцыя газеты не атрымоўвала пісьмовага папярэджання за парушэнне закона аб друку. Хоць «ПРАВІНЦЫЯлка» зарэгістраваная як «газета для досуга», у месячны тэрмін рэдакцыя пісьмова ўведаміла Дзяржкамдрук пра змену сваёй тэматыкі, як тое і належала зрабіць па заканадаўстве. Ведамства М.Падгайнага спрабавала папярэдзіць выданне за «злоўжыванне свабодай слова», аднак падставаў для таго не знайшлося. Рэдакцыя газеты не парушала сваіх абавязкаў, узятых на сябе і ў дачыненні да друкарні, што давала б права кіраўніцтву «Плутас-Маркет» не друкаваць газету.

Цяпер выдавец Аляксандр Ігнацюк і рэдакцыя шукаюць магчымасць друкаваць «ПРАВІНЦЫЯлку» за мяжой. Дзе канкрэтна – гэта пакуль у рэдакцыі хаваюць.

Рыгор БУЯН

Другая *SOS*-вёска

Плануецца, што ў кастрычніку наступнага года ў Беларусі будзе адчыненая яшчэ адна SOS-дзіцячая вёска. Як паведаміў выканаўчы дырэктар Беларускага фонду *SOS*-вёсак Мікалай Храловіч, яна размесціцца ў Мар'інай Горцы. Там будзе пабудавана 12 катэджаў, у кожным з якім паселяцца 7-8 дзяцей-сіротаў.

Узвядзенне дамоў для *SOS*-вёскі ў Мар'інай Горцы стане другім падобным праектам. Першы дзіцячы дом сямейнага тыпу паўстаў у Беларусі ў 1995 годзе ў Бараўлянах. Тут жывуць 95 дзетак, што засталіся без бацькоў. Бараўлянская *SOS*-вёска, якая ўяўляе сабой 13 дамоў на 2,5 гектарах, ужо нават выпусціла двух першых гадаванцаў, адзін з якіх працуе на хлебакамбінаце, а другі вучыцца ў ПТВ.

Такія *SOS*-вёскі ў межах руху *SOS-Kinderdorf International* ёсць зараз у 130 краінах свету. Першая дзіцячая вёска была заснаваная ў 1949 годзе ў аўстрыйскім мястэчку Імст урачом Германам Гмайнерам. Ягонай задумай стала стварэнне адрознага ад звычайнага дзіцячага дома з жорсткім ладам існавання ўстановы, набліжанай да натуральнай сям'і і соцыуму.

Дзеці ў *SOS*-вёсках выхоўваюцца і даглядаюцца адмысловай «мамай», якой можа стаць абавязкова незамужняя жанчына ва ўзросце ад 27 да 42 гадоў, якая не мае дзяцей, альбо калі ейныя ўласныя дзеці вядуць самастойны лад жыцця. Апрача гэтага, натуральна, «мама» мусіць быць прыстойнай і любіць дзяцей.

Паводле М.Храловіча, арганізацыя мар'інагорскай *SOS*-дзіцячай вёскі, у адрозненне ад бараўлянскай, будзе ажыццяўляцца за кошт унутраных беларускіх сродкаў – на дзяржаўныя і дабрачынныя грошы. *SOS-Kinderdorf International* фінансуе ў кожнай краіне будаўніцтва толькі адной такой установы.

Кірэй МАНУЙЛА

Пагроза афрыканскай ліхаманкі

Беларускія медыкі перасцерагаюць пра магчымыя ўспышкі ўлетку на тэрыторыі Беларусі ліхаманкавага віруса «Заходні Ніл».

Як паведамілі ў Рэспубліканскім цэнтры здароўя, гэты вірус названы так па месцы выяўлення ў Афрыцы ў 1937 годзе. Апошнімі гадамі ён пачаў актыўна распаўсюджвацца па ўсім свеце. Прыкладам, у 1999 годзе ў Нью-Йорку на яго захварэла 56 чалавек, прычым 7 з іх памерлі. Дабраўся вірус і да Еўропы. У тым жа годзе каля тысячы чалавек пакутавала ад яго ў Румыніі. Абрынулася інфекцыя і на суседнюю нам Расію: тут у Валгаградскай, Астраханскай і Краснадарскай абласцях захварэлі 300 чалавек, смяротнасць сярод хворых склала 10%.

Паводле эпідэміёлагаў, у Беларусі мадыфікаваны вірус «Заходні Ніл», асабліва небяспечны на поўдні краіны – на Брэстчыне і Гомельшчыне. Тут ёсць абшары, дзе багата дужа ўспрымальных да віруса камароў, птушак і кляшчоў, якія могуць стаць яго носьбітамі і перадавальнікамі чалавеку.

«Заходні Ніл» вельмі небяспечны тым, што першасныя клінічныя сімптомы віруса падобныя да вострых распіраторных вірусных інфекцыяў, што абцяжарвае дыягностыку. Напачатку — падвышаная тэмпература, галаўны боль і боль у горле. Не выключаныя высыпанні на целе і ванітаванне. Праз некалькі дзён з'яўляюцца сімптомы менінгіту з запаленнем галаўнога мозгу.

Афіцыйна выяўленых хворых на гэтую афрыканскую заразу ў Беларусі пакуль што не было. Але як кажуць у Рэспубліканскім цэнтры здароўя, у нас няма магчымасцяў для адмысловага тэставання, таму рэальна ацаніць сітуацыю ў краіне з «Заходнім Нілам» эпідэміёлагі не ў стане.

Алесь КАБАНОВІЧ

ЭКСПРЭС

Прогнозы, долги, расчеты

Кредиты от Европы в помощь малому бизнесу

Новый проект в рамках программы Европейского банка реконструкции и развития /ЕБРР/ «Кредитование микро- и мелких предприятий, а также индивидуальных предпринимателей» начал осуществляться в Беларуси. Партнером ЕБРР в этом проекте выступает ОАО «Белгазпромбанк». В соответствии с условиями договора микрокредиты будут выдаваться предприятиям для финансирования производства, торговых операций, а также деятельности в сфере услуг. Сумма кредита – до 10 тысяч долларов США. При хорошей кредитной истории впоследствии сумма выдаваемого транша может возрасти до 50 тысяч долларов. Микрокредит выдается на срок от 1 до 18 месяцев. Его ставка составляет ориентировочно 18% годовых. Одним из несомненных преимуществ данного проекта является то, что средства можно получить в валюте наличными.

Фонд для добровольных взносов «на выборы»!

В соответствии с Избирательным кодексом Центральная комиссия Республики Беларусь по выборам и проведению республиканских референдумов создала внебюджетный фонд для дополнительного финансирования расходов на подготовку и проведение выборов Президента Республики Беларусь в 2001 году. Фонд создан для добровольного перечисления в него денежных средств общественными объединениями, предприятиями, учреждениями, организациями и гражданами республики. В филиале номер 512 открытого акционерного общества «Сберегательный банк «Беларусбанк» открыт для этого специальный внебюджетный счет.

Бандитские деньги всегда кстати

Подразделения по организованной преступности и коррупции МВД Беларуси, России и Украины провели совместную операцию «Граница-2001», в ходе которой сотрудниками правоохранительных органов было изъято у преступников 26 единиц огнестрельного оружия, 480 боеприпасов и 1,3 килограмма взрывчатых веществ. Контрабандисты и дельцы «черного» рынка лишились 15 тысяч американских долларов, товаров и материальных ценностей на сумму около 100 миллионов рублей. А общий экономический эффект от проведенной операции составил 375 тысяч долларов США.

Почему у некоторых получается зарабатывать?

Продукция белорусско-российско-израильского совместного предприятия «БАТИК» пользуется спросом у покупателей. Предприятие сумело зарекомендовать себя как одно из лучших производителей детской обуви. По словам директора предприятия Наума Каца, только за январь-май текущего года «БАТИК» выпустил около 40 тысяч пар детской обуви на сумму более 446 миллионов рублей. Из них – 31 тысяча поставлена на экспорт во многие страны мира. Всего же в нынешнем году планируется произвести 120 тысяч пар обуви. Кроме того, предприятие сотрудничает более чем со 150 оптовыми покупателями, универмагами, магазинами, специализирующимися на продаже обуви в Москве, Санкт-Петербурге, Минске и других регионах России и Беларуси.

Андрей КАРПОВИЧ

ФОТАФАКТ

Фота Ул.ШЛАПАКА

Ядвіга Тарлецкая ў вёсцы Малінаўка, што ў 45 км ад Мінска, збірае дажджавую ваду для піцця, бо высах калодзеж. Так на 74-м годзе спадарыня Ядвіга сутыкнулася з наступствамі меліярацыі

Саюз прафесійных студэнтаў

Задзіночанне Беларускіх Студэнтаў пачалося з экалагічных акцыяў, скіраваных супраць пабудовы на тэрыторыі Беларусі атамных электрастанцыяў і за вывядзенне ядзернай зброі пад лозунгам: «Адзіная магчымая бомба на Беларусі – гэта сэкс-бомба!» Розгалас атрымаўся шырокі, што і дапамагло стварыць студэнцкую арганізацыю. Аднак зарэгістраванае ЗБС мінюстам Беларусі толькі ў траўні 1992 года.

Паводле статута, ЗБС уважае за свае мэты развіццё і ўмацаванне дзяржаўнасці Беларусі, развіццё нацыянальнае навукі, асветы і культуры, выхаванне нацыянальна-свядомай беларускай інтэлігенцыі. Галоўнай мэтай для ЗБС з'яўляецца абарона правоў студэнтаў.

Праблема аплаты навучання ў беларускіх ВНУ – адна з найцяжэйшых. Аплата не фіксуецца, таму ў любы момант яе можна павысіць. Напрыклад, вельмі зручны выпадак, калі студэнт удзельнічае ў грамадскай арганізацыі, тыпу ЗБС. Тады нярэдка і выключэннем пагражаюць. Сябры ЗБС займаліся пытаннем аплаты і вось, што ў іх атрымалася. ЗБСаўцы сумесна са студэнтамі-платнікамі сталі патрабаваць каштарыс, каб дазнацца, з чаго складаецца аплата навучання. Каштарыс не далі і зноў пагражалі студэнтам выключэннем з ВНУ. Трэба зазначыць, што адказ гэты універсальны. У адной навучальнай установе нечакана паднялі аплату адразу ў два разы. Студэнты не здолелі аплаціць і звярнуліся ў ЗБС да кіраўніка праваабарончай камісіі. На афіцыйны запыт каштарысу ад арганізацыі адміністрацыя даваць яго адмовілася, але кошт аплаты знізілі...I літаральна праз два тыдні было прынятае ўдакладненне ў заканадаўства аб аплаце навучання. Цяпер навучальным установам дазваляецца самастойна вызначаць межы аплаты. Калі раней аплату ўстанаўлівалі на ўзроўні сабекошту, то цяпер кожная навучальная ўстанова можа «накідваць» за прэстыж.

Акрамя аплаты ўздымаюцца пытанні магчымасці навучання для студэнтаў з абмежаванымі фізічнымі магчымасцямі. Вельмі распаўсюджаная з'ява дыскрымінацыі студэнтаў па знешнім выглядзе: ці то доўгія валасы ў хлопцаў, ці то кароткія спадніцы ў дзяўчат. Усё адбіваецца на адзнацы за веды навучэнца.

ЗБС правяла акцыю «*Stop* размеркаванне», падчас якой высветлілася занадтая «адукаванасць» дырэктара аднаго механіка-тэхнічнага тэхнікума. Надпіс лацінкай стаў аргументам у размове дырэктара з юрыдычнай камісіяй ЗБС. Апошнія абвінавачваліся ў супрацоўніцтве з Захадам, называліся экстрэмісцкай арганізацыяй.

Вось задача для абітурыента: паступіш на бюджэт – будзеш размеркаваны, куды дзяржава загадае; пойдзеш на платную форму — невядома, ці здолееш аплаціць навучанне. Студэнтамі ўжо падлічана, што, калі адкладваць трыццаць у.е. штомесяц за пакойчык, які можна здымаць падчас навучання ва універсітэце, то за пяць гадоў збіраецца сума, за якую рэальна купіць дыплом на «чорным» рынку. А ўсе тыя гады займацца самаадукацыяй. Ну чым не альтэрнатыва?

Менавіта «стыпендыі» была прысвечаная сацыяльная акцыя «Дзякуй Прэзідэнту за хлеб і малако!». На ёй студэнты выходзілі з батонамі і кефірам, крочылі па праспекце. Наперадзе ішоў чалавек з горнам і гучна дзякаваў Прэзідэнту.

Ёсць у ЗБС мара – увядзенне ў беларускіх навучальных установах студэнцкага самакіравання. Натхняльнікам гэтага праекта былі галандскія сябры ЗБС – *LSVb*. У Галандыі, дарэчы, існуюць дзве формы самакіравання: студэнцкае і самакіраванне навучальнай установы. Прадстаўнікі ў студэнцкае самакіраванне абіраюцца са студэнтаў кожнага факультэта, а выкладчыкі застаюцца толькі назіральнікамі, на выбары яны не дапускаюцца. У адрозненне ад студэнцкага, самакіраванне навучальнай установы не абмяжоўвае ролю выкладчыкаў. Так, любы супрацоўнік навучальнай установы можа прапанаваць сваю кандыдатуру. Гэтае самакіраванне мае шырокія паўнамоцтвы: зацвярджае расклады, вызначае засяленне ў інтэрнаты, вызначае перспектыўныя планы развіцця навучальнай установы. Фінансуецца самакіраванне самастойна (дыскатэкі, аўкцыёны). Адміністрацыя навучальнай установы таксама з'яўляецца крыніцай фінансавання.

Падчас семінараў студэнтам з Славакіі, Польшчы, Украіны і Беларусі распавядалі, што такое размеркаванне, якія існуюць мадэлі. Затым прапанавалі паўдзельнічаць у розных сістэмах выбараў. Вядома, што вынік выбараў часам залежыць менавіта ад таго, якім чынам выбіраць.

Узнікае справядлівае пытанне, чаму ЗБС не пяройдзе на іншы ўзровень дзейнасці – узровень маладзёжнай палітычнай арганізацыі? Тады шматлікія пытанні маглі б вырашацца хутчэй. Канешне, ёсць і іншы бок, — калі структура пачынае супрацоўнічаць з палітычнымі органамі, з'яўляецца кар'ерная зацікаўленасць удзельнікаў арганізацыі.

ЗБС толькі ўскосна звязанае з палітычнымі партыямі. Сябрам ЗБС не забараняецца быць сябрам партыі. Так, у ЗБС ёсць грамадоўцы, маладафронтаўцы, агэпэшнікі і іншыя партыйцы. Але паспрачацца пра палітыку ім дазваляецца толькі ў межах клуба. І што дзіўна, звычайна прыналежнасць да ЗБС мацнейшая, чым да партыі.

У ажыццяўленні сваёй палітыкі ЗБС дзейнічае значна хітрэй. У 1998 годзе ЗБС прынятае ў Нацыянальныя студэнцкія звязы Еўропы – *ESIB*. У *ESIB* спрабаваў трапіць і БПСМ, але ж не здолеў, таму што з'яўляецца недэмакратычнай, агульнамаладзёжнай (а не студэнцкай) арганізацыяй. *ESIB* – еўрапейская студэнцкая арганізацыя, якая займаецца пытаннямі рэформы адукацыі, правамі студэнтаў, уніфікацыяй адукацыі і іншым. Трэба адзначыць, што ўсё прынятае ў *ESIB* становіцца тэмай разгляду ў парламентах еўрапейскіх краінаў. Ад нашай краіны – ад ЗБС – у *ESIB* прыняты пратэсты супраць размеркавання, супраць парушэння правоў студэнтаў і агульная падтрымка ЗБС. У старшыні ЗБС свой погляд на справу: «Дрэнна, што нашы палітычныя босы не надта цікавяцца меркаваннем студэнтаў і не імкнуцца распаўсюджваць свой уплыў. Мы спрабавалі ладзіць сустрэчы з лідэрамі буйнейшых партыяў, але яны такія занятыя...»

Што ж, калі ў Беларусі не цікавяцца палітыкі, то можа праз супрацоўніцтва з міжнароднай арганізацыяй будзе плён.

Марыя СІНКЕВІЧ

Малый Тростенец – знак беды

На месте уничтожения 500 тысяч человек действует свалка. В целях патриотического воспитания?

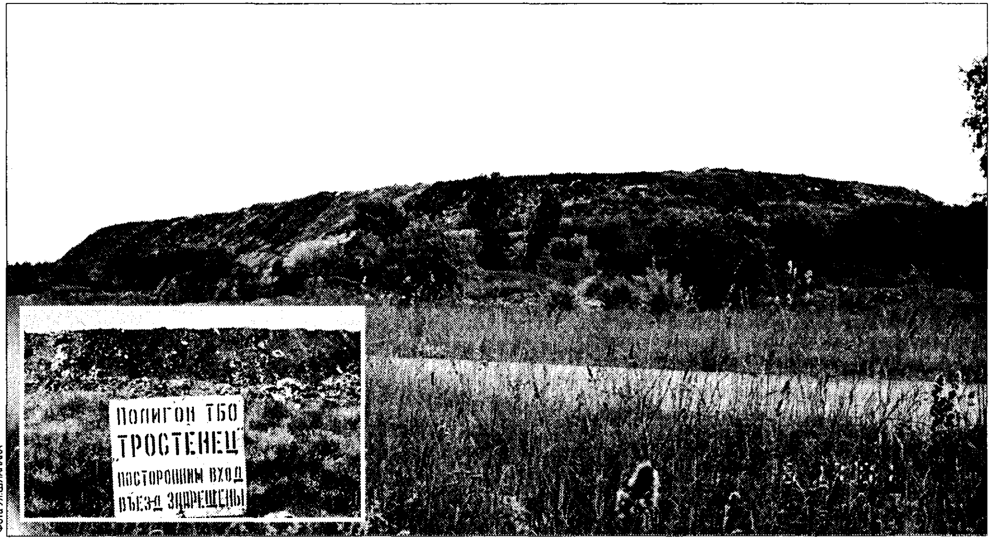
До настоящего времени около деревни Малый Тростенец, где в годы войны был третий по количеству уничтоженных нацистский лагерь смерти в Европе, не похоронены в соответствии с общепринятыми обрядами пепел и кости тысяч сожженных, отравленных газом и расстрелянных людей.

На месте массовых расстрелов и захоронений долгие десятилетия действует городская свалка. Два года назад вблизи этого места городские власти Минска собирались сделать еще один полигон для отходов. Лишь протесты общественности предотвратили строительство кощунственного для данного места объекта. Но и теперь, спустя более чем полвека после начала войны, глумление над памятью жертв фашизма продолжается. Хотя население Беларуси искренне считает, что живет в стране, где особо чтят память погибших в последней мировой войне. На уровне лозунгов это действительно так, в действительности — совсем иначе.

Напомним, лагерь смерти около деревни Малый Тростенец под Минском начал функционировать с ноября 1941 года. По свидетельству сотрудников музея Великой Отечественной войны, жертвами фашистского террора тут стали советские военнопленные, партизаны и партизанские связные, участники подпольной борьбы, узники еврейского гетто из Минска, евреи и политзаключенные из всех стран Европы, а также гражданское население Минска и Минского района – все те, кто был арестован в качестве заложников после крупных диверсий, проведенных подпольщиками: убийства генерального комиссара Кубэ и взрыва в столовой СД. По количеству погибших этот лагерь считается третьим после Освенцима и Майданека. Гитлеровцы с присущей им аккуратностью соорудили безотходное производство на 200 гектарах земли. Тут функционировали асфальтовый завод, токарная, слесарная и швейная мастерские, лесопилка, мельница, а также хозяйство по производству продуктов питания, обеспечивавшее минское СД. Ежедневно в Тростенец привозили на машинах сотни людей и ежедневно сотни отправляли в крематорий, находящийся в урочище «Шашковка», на место расстрелов и к виселицам в урочище «Благовщина».

Перелом в ходе войны заставил фашистов заметать следы своих злодеяний. Специальная команда СД без устали трудилась полгода – извлекали из ям-траншей трупы и сжигали их. В яму-печь отправились с начала 1944 года узники минской тюрьмы, что на улице Володарского, концлагеря на улице Широкой, а также еще 6,5 тысяч мирных граждан. Жители деревни Малый Тростенец говорят, что крематорий не прекращал работу ни днем, ни ночью, а небо ежедневно заволакивали клубы черного едкого дыма. Пепел сбрасывали в ямы, расположенные по всей территории.

Странно выглядит то, что до сих пор неизвестна точная цифра уничтоженных в этом лагере. Чрезвычайная государственная комиссия прибыла в Тростенец вскоре после освобождения Беларуси и работала там лишь неделю. В основу заключения этой комиссии легли показания жителей соседней деревни. В нем, кстати, **первоначально указывалась цифра 546 тысяч человек**, позже она была вдвое снижена, и теперь официальные источники сообщают о цифре в 206,5 тысяч человек. Но документальных подтверждений этому в белорусских архивах нет. Во всяком случае, существует мнение, что количество жертв даже больше, чем предполагалось первоначально. Лишь в этом году для работы в архивах выехала в служебную командировку в США сотрудница музея Великой Отечественной войны Наталья Яцкевич. Может быть, ей что-нибудь удастся прояснить в этом вопросе.

Фота Ул. ШЛАПАКА

И все же непонятно, почему, несмотря на существующую информацию о лагере смерти «Тростенец» под Минском, эту территорию активно начинают «осваивать» вскоре после войны. Тут, на удобренной человеческим прахом земле, возводят промышленные предприятия, строят жилые дома, выделяют земельные участки для подсобного хозяйства, наконец, устраивают городскую свалку. Выкапывая котлованы для зданий, экскаватор нередко черпал вместе с землей человеческие кости. Возмущенные люди обращались в газеты, ходили по инстанциям, но их будто не слышали или не хотели слышать.

— Чего вы хотите? – недоуменно отвечали им. – Ведь жертвам концлагеря возведен монумент.

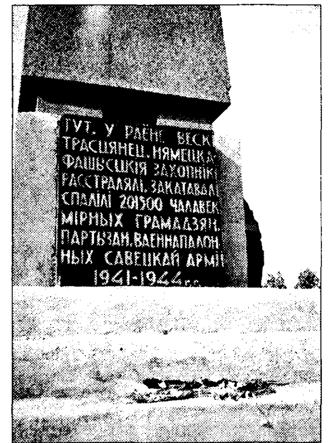
Это было действительно так. Монумент с «Вечным огнем» имеется в районе бывшего лагеря, но возведен он, как выяснилось (сбор и исследование документальных материалов об узниках лагеря смерти было осуществлено по общественной инициативе, историко-мемориальным фондом «Тростенец»), не на том месте, где были захоронения, казни и расстрелы.

Как ни грустно, но появившаяся информация о том, что на скорбном месте функционирует городская свалка, не взорвала наше общество (оно, в общем-то, приучено к публичному цинизму и процветающей лжи как в отношении своего прошлого, так и настоящего), не вызвала возмущения и негодования граждан, а также героев войны, увенчанных медалями и ратующих о «патриотическом воспитании молодежи». Это и понятно. В соответствии с моралью советского общества говорить о том, какой ценой была завоевана победа, об ужасах войны было не принято.

Но ворошить прошлое, по мнению некоторых исследователей, сознательно не хотело руководство республики. Так, в зарубежной печати появились материалы о том, что еще в 30-ые годы именно на территории, где в годы войны был фашистский лагерь смерти, НКУС осуществлял массовые расстрелы советских граждан. Если это так, то вполне логично выглядит замалчивание тростенецкой трагедии, строительство в буквальном смысле слова «на костях» жилого микрорайона, размещение иных объектов, способных навсегда похоронить следы собственной позорной истории.

Иное объяснение, например, что власти оказались в неведении относительно такого объекта, как урочище «Шашковка» под Минском, не выдерживает никакой критики. Тогда естественно напрашивается вопрос, а почему не знали? Плохо учились в школе? Конечно, может не знать истории простой обыватель, но позволено ли это людям государственным, несущим ответственность за страну и судьбы людей? Ведь, если бы не усилия общественности, то сегодня территория, ставшая братской могилой для сотен тысяч узников концлагеря, была бы зажата с двух сторон свалками отходов.

Трудно представить себе меру такой циничной глупости: ответственные работники Мингорисполкома в 1999 году дают «добро» на размещение нового полигона для городских отходов на костях жертв концлагеря! Но это еще что! В 2001 году, когда Международному общественному объединению «Мемориальный комплекс «Тростенец» ценой огромных усилий удается добиться решения властей о рекультивации старой свалки и вынесении полигона для новой за 1,5 км от главного объекта будущего мемориала – места казней и расстрелов, а институт «Минскпроект» разработал новые охранные зоны будущего мемориала, председатель Заводского райисполкома, в чьем ведении находится эта территория, заявил, что никогда не подпишет подобный документ и будет продолжать строить дорогу, пролегающую через Шашковку. Кто же он такой этот председатель, что не вылетел после этого из кресла на прием к психиатору?!

Чтобы нам, живущим в начале XXI столетия, в конце концов, удалось исполнить свой человеческий долг перед жертвами нацизма, возвести мемориал, достойный их памяти возле Малого Тростенца, многое предстоит сделать. Эта задача осложняется еще и тем, что последняя война, отдаляясь от нас во времени, становится все более фактом истории, не задевающим коголибо персонально. Но логика истории такова, что война, пусть и далекая, неизбежно догоняет, очерчивая круг нерешенных проблем нравственного плана.

Чтобы помнить и чтить – не обязательно возводить гигантские, циклопические скульптуры из камня и металла, пугающие сегодня посетителей Брестской крепости, мемориального комплекса «Хатынь»... Может быть, достаточно привести в порядок всю территорию бывшего лагеря, сохранить ландшафт, следить за чистотой, цивилизованно решить проблему по утилизации твердых бытовых отходов, дать возможность посещать это скорбное место.

Не помогать нацистам, которые хотели предать забвению ужасающие преступления перед людьми и Богом.

Анна ПИЛАТОВИЧ

Канцэртны дэсант на 22 чэрвеня

Учора Аляксандр Лукашэнка прымаў у сваёй рэзідэнцыі ўдзельнікаў акцыі «Цягнік памяці», прымеркаванай да 60-годдзя пачатку Вялікай Айчыннай вайны. Яго госці — народная артыстка СССР, прэзідэнт Акадэміі культуры Расіі Людміла Зыкіна, народная артыстка СССР кампазітар Аляксандра Пахмутава, папулярныя эстрадныя выканаўцы Сафія Ратару, Муслім Магамаеў, Тамара Гвердцытэлі.

Акцыя «Цягнік памяці» праводзіцца расійскім аргкамітэтам «Перамога» пад кіраўніцтвам віцэ-прэм'ера Расіі Валянціны Матвіенка пры ўдзеле міністэрстваў абароны, культуры і шляхоў зносін Расіі, урада Масквы, адміністрацыі прэзідэнта Беларусі і расійскага міністэрства культуры. Яе адказным выканаўцам з'яўляецца Акадэмія культуры Расіі. Удзел у акцыі бяруць 350 чалавек, у тым ліку

Фота IREX/ProMedia

Акадэмічны ансамбль песні і танца Расійскай арміі імя Аляксандрава, ансамбль «Званы Расіі», Дзяржаўны акадэмічны рускі народны хор імя Пятніцкага, Дзяржаўны акадэмічны Кубанскі казацкі хор, мужчынскі хор Маскоўскай патрыярхіі «Дэісус», спевакі Юліян і Аляксандр Маршал, група «ДДТ» і іншыя вядомыя творчыя калектывы і выканаўцы.

У адпаведнасці з зацверджаным прэзідэнтам Расіі пералікам мерапрыемстваў на 2001 год, праводзімых аргкамітэтам «Перамога», а таксама згодна з рашэннем прэзідэнта Беларусі, з 15 па 22 чэрвеня ў Маскве, Смаленску, Мінску і Брэсце пройдуць урачыстыя акцыі, прымеркаваныя да 60-годдзя з дня пачатку Вялікай Айчыннай вайны і гераічнай абароны Брэсцкай крэпасці. 15 чэрвеня ля Магілы Невядомага салдата ў Маскве быў запалены Факел памяці, які разам з факеламі памяці, запаленымі ў Смаленску і Мінску, будзе дастаўлены ў Брэсцкую крэпасць. У рамках акцыі пройдуць сустрэчы ветэранаў вайны, гала-канцэрты з тэматычнымі праграмамі, прадстаўленні «І памятае мір выратаваны», «Званы памяці Брэста», «Без стрэлаў на Зямлі». У Мінску канцэрты пройдуць у Палацы Рэспублікі, Палацы культуры трактарнага завода, санаторыі «Аксакаўшчына» 17 і 19 чэрвеня.

22 чэрвеня ў Брэсце плануецца правядзенне канцэрта-рэквіема.

БелаПАН

Музыка для аптымістаў

18 чэрвеня ў Доме афіцэраў адбыўся канцэрт супольнага праекта беларускіх музыкаў «Я нарадзіўся тут». Паводле стваральнікаў гэтага альбома, канцэрт быў наладжаны па просьбах меламанаў. Відаць, таму зала Дома афіцэраў была цалкам запоўненая.

Першы, прэзэнтацыйны, канцэрт «Я нарадзіўся тут» прайшоў напрыканцы мінулага года. А пасля выхаду альбома на кампакт-дыску кампазіцыя «Развітанне з радзімай» з мелодыяй славутага паланеза Агінскага адразу заняла першае месца ў хіт-парадзе «Радыё рокс», а песня «Я нарадзіўся тут» – другое. Пратрымаліся яны на гэтых пазіцыях адпаведна 22 і 15 тыдняў, прычым хіт-парадное лідэрства паланеза яшчэ працягваецца.

Грунтоўная навінка на канцэрце была толькі адна – інакш аранжаваная песня на словы Янкі Купалы «Не загасну зоркі ў небе». Як ужо стала завядзёнкай на канцэртах у Мінску, публіка сядзела. Хоць, у прынцыпе, «Я нарадзіўся тут» – збольшага альбом для слухання, чымсьці для танчання. Зала ўставала, толькі калі гучалі патэнцыйныя гімны Беларусі – «Пагоня», «Развітанне з Радзімай», «Магутны Божа». Не здзівіла і шматразовае «Жыве Беларусь!» з узнятым бел-чырвона-белага сцяга. Народ ніхто супакойваць не кідаўся, бо міліцыянтаў не было зусім. А на працягу ўсяго канцэрта нехта з «галёркі» зачаста нагадваў пра тое, што мусіць адбыцца 9 верасня. У рэшце рэшт адрэагавалі нават музыкі. «На біс» слухачы прасілі або паланез, або «Я нарадзіўся тут»..

І яшчэ адна навіна для тых, хто ўпадабаў гэты альбом: бліжэйшым часам «Я нарадзіўся тут» займее ў інтэрнэце свой сайт.

Мар'ян КАРЫМОНТ

Увы, так не было

Советский фонд художественных фильмов о войне включает почти 600 полотен. Но есть ощущение, что правдивое кино еще не снято.

Техника

Порой сильно мешает поверить в истинность чувств актеров никак не соответствующие отображаемому периоду истории антураж и аксессуары. Рассмотрим хотя бы заслужившие высокие оценки зрителей фильмы — «Хроника пикирующего бомбардировщика», «Торпедоносцы» и «На войне как на войне».

На первый взгляд, в этих лентах все неплохо. Однако как бы ни монтировались в первых двух фильмах кадры с самолетами военных времен, сразу заметно, что в лучшем случае на съемках используются полномасштабные нелетающие модели, а не торпедоносцы или пикирующие бомбардировщики тех лет. «Работающих» машин в этих фильмах нет. А если бы они были, «градус правдоподобности» поднялся бы на поистине недосягаемую высоту.

Это же касается и «танкового» фильма «На войне как на войне». Одним из главных героев его по справедливости считается реальная машина военного времени — самоходно-артиллерийская установка СУ-100. Она с любовью встроена в общую канву фильма. Однако военная техника противоположной стороны — немецкая — откровенно бутафорская. Заметно, что применяются макеты, причем грубо сработанные. Между тем эти муляжи используются в фильме в статике, а ведь при желании даже из картона можно было «настругать» точные и правдоподобные копии «тигров» и «пантер».

Несколько иначе обстоит дело за рубежом. Во многих военных кинокартинах, в частности, по авиационной тематике, используется «летающая» техника военных времен. Самолеты наряду с актерами становятся главными героями полотен. Отметим, на Западе и сейчас многие воздушные парады и авиасалоны открывают лучшие машины прежних лет — истребители, штурмовики, тяжелые бомбардировщики Второй мировой войны. Машины производят прекрасное впечатление, все в рабочем состоянии. Они составляют предмет национальной гордости многих стран, и эта техника в отношении военно-патриотического воспитания населения гораздо действеннее, чем легионы лекторов и пропагандистов.

Скажем, только отсутствием «матчасти» можно объяснить тот факт, что у нас до сих пор нет ни одного художественного фильма про летчиков-штурмовиков военного времени. Для реализации этой идеи надо хотя бы эскадрилью летающих Ил-2. До наших дней не дошло ни одной исправной машины. Те, что на постаментах, в основном извлечены из болот и лесов и собраны по частям.

Что необходимо

Совершенно очевидно, что без вложения больших и даже очень больших средств точной реконструкции воссоздаваемого на экране отрезка войны добиться невозможно. Столь же нереальна задача добиться успеха военного фильма, если в нем не будет подлинных, работающих образцов вооружения и военной техники именно того периода войны, про который идет речь. Если не обеспечить правдивого, точного и выверенного исторического фона, то гипотетические шансы на мировое признание и славу следует расценивать как призрачные.

Как бы ни были, на первый взгляд, зрелищны кадры фильма «Огненная дуга» из киноэпопеи «Освобождение», тем не менее бьет в глаза, что там нет ни одного реального немецкого танка «Тигр», а Т-34 не соответствует периоду лета 1943 г. Модификации знаменитой боевой машины, задействованные в фильме, начали поступать в части Красной Армии только весной 1944 г. А «зады» массовых батальных сцен в этой ленте и вовсе украшены современными танками Т-54/55. Это же в полной мере относится и к фильму «В бой идут одни старики», в котором при всех его очень больших достоинствах нет ни одного истребителя военных лет — ни советского, ни тем более немецкого.

Видимо, художественный фильм о величайшем танковом сражении войны, в котором будут реально воссозданы батальные сцены под Прохоровкой, еще впереди. Так же, как и картины об истребителях, штурмовиках и подводниках. Заметим, что в ходе съемок всемирно известного «Титаника» была создана практически копия знаменитого лайнера. Режиссер Джеймс Камерон, по всей видимости, отчетливо представлял себе, что в таком случае «халтура» попросту недопустима. Результат, как говорится, налицо.

Михаил ХОДАРЕНОК

ЭПІСТОЛЫ

Шнобель

Письмо президенту Белоруссии Александру Лукашенко

«Категорически отвергаю оскорбления»

ГЛАВК приветствует Вас, Александр Григорьевич!

Вы мне весьма интересны. Слежу за Вашей блестящей карьерой. С удовлетворением отмечаю рост Вашего спортивного мастерства. Восхищаюсь некоторыми Вашими политическими комбинациями. И не устаю удивляться изысканностью Ваших выражений.

Одно из последних запало мне в душу. Вы обмолвились в том смысле, что на российских телеканалах наблюдается засилье всякого рода крючконосых. Что Вы имели в виду, мой далекий белорусский друг? Пятый пункт советской служебной анкеты? Но тогда следовало бы употребить слово «шнобель». Но вы употребили другое. Что же Вы хотели сказать? Теряюсь в догадках. Подозреваю, что у Вас трудности с русским языком. Думаю, что вы знаете слова, но не имеете представления о том, как их надо употреблять. Это беда.

Я понимаю, как заняты Вы государственными делами. Могу представить, как некогда Вам думать над тем, что Вы вообще говорите. Поэтому, как филантроп, посоветую Вам несколько емких слов, которые можно употреблять по отношению не только к телевещущим, но и к членам Вашей семьи, Вашего правительства, администрации нашего союзного новообразования, дипломатам, руководителям чужих государств и так далее.

По отношению к женщинам будут совершенно уместны слова «кривоногая», «плоскодонка», «сисястая», «косорылая». Хорошие слова. Надо только знать, как ими пользоваться. Нельзя допускать перебора. Даже если дама одновременно и косорыла, и сисяста, и вислозада, и кривобока, нужно быть очень сдержанным и не называть все ее стати сразу. Можно просто сказать: косорылая корова из думы. Этого будет достаточно. Все поймут и оценят.

Что же касается мужчин, то по отношению к ним не возбраняется употреблять выражения «гугнявый», «губошлепый», «косоглазый очкарик» (с добавлением: «а еще шляпу одел»), «толстожопый баран», «пузатый кретин»... Кое-кто будет очень доволен, если Вы употребите словосочетание «пидор гнойный». Но с этим надо поосторожней — могут не так понять.

К сему прилагаю тайный пакет со словами, которые не могут быть напечатаны в газете, но которые Вы тоже можете иногда использовать.

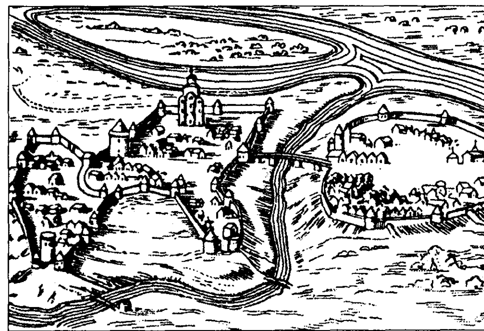
Vale, Александр Григорьевич

Ваш ГЛАВК

Ng.ru

На пошукі Палатыды

Манастыр Міколы Лучанскі – адзін з таямнічых міфаў полацкай гісторыі. Манастыр згадваецца ў шэрагу гістарычных крыніцаў, якія дайшлі да нашых дзён, – у «Полацкай Рэвізіі 1552 года», у каралеўскай грамаце 1544 года, у Жалаванай грамаце караля Стэфана Баторыя і г. д. Але дзе менавіта знаходзіўся гэты таямнічы манастыр – дакладна ніхто не ведае. Розныя даследчыкі на працягу XX стагоддзя выказвалі розныя меркаванні. Адныя схіляліся да думкі, што манастыр месціўся непасрэдна ў горадзе, іншыя выказвалі здагадкі, што манастыр існаваў недзе ў ваколіцы Полацка. Напрыклад, гісторык Сяргей Тарасаў у кнізе «Полацак IX-XVII стагоддзяў. Гісторыя і тапаграфія» выказвае версію: магчыма Лучанскі манастыр «знаходзіўся недзе ўбаку Вялікалукскай – Невельскай дарогі». Мае

лады гісторык Марат Клімаў упэўнены, што Лучанскі манастыр стаяў на левым беразе Дзвіны непадалёку ад сучаснай вёскі Лучна за 15 кіламетраў ад Полацка вышэй па рацэ. Каб мець доказы дзеля сваёй версіі, Марат Клімаў сёлета чацвёрты год запар высадзіцца ў Лучне са студэнцкім дэсантам — студэнтамі-валанцёрамі з дзевяці ВНУ Беларусі. Першая група з'явіцца ў Полацку 28 чэрвеня, два дні хлопцы будуць будаваць побач з раскопам лагер. Раскопкі мяркуецца весці з 1 ліпеня па 11 жніўня. Працаваць у шурфах моладзь будзе штодзень па пяць гадзінаў, астатні час плануецца скарыстоўваць у сваё задавальненне, арганізатарамі летніка распрацаваная культурная праграма, якая ўлучае 16 святаў, у тым ліку Фэст ПАЛ, фестываль мадэрнізму і фестываль аўтарскай песні «Баянтэра». Дарэчы, сам летнік атрымаў назву «Мроі Палатыды». Штогод экспедыцыя Клімава здабывае ля Лучна цікавыя знаходкі. Малады гісторык спяшаецца грунтоўна даследаваць гэтую мясцовасць, бо існуе праект пабудовы на Дзвіне некалькіх невялікіх гідраэлектрастанцыяў, адну з іх мяркуецца размясціць у ваколіцах Лучны. А гэта значыць, што лучанскія гістарычныя мясціны праз нейкі час схаваюцца. Марат Клімаў аб сваёй працы кажа наступнае: «Невядома, у якім акіяне знікла Атлантыда, але гэта далёкая ад нас рэалія. А вось Палатыда, як сярэднявечная цывілізацыя Полаччыны, знаходзіцца непасрэдна тут, пад нашымі нагамі».

Алесь КОЗІК

СПОРТ

Залаты дэбют

Выдатна выступіла на чэмпіянаце Еўропы па мастацкай гімнастыцы ў Швейцарыі зборная нашай краіны. У практыкаванні са скакалкамі і мячамі яна апярэдзіла калектывы Грэцыі ды Балгарыі, стаўшы чэмпіёнкай кантынента. У складзе пераможцаў выступалі Наталля Пракопава, Ірына Старасвецкая, Яна Янушэўская, Наталля Лагуцкая, Вольга Маслакова і Наталля Аляксандрава. Трэцяе месца ў групавых практыкаваннях заняла юніёрская каманда. У асабістым першынстве дзве бронзавыя ўзнагароды заваявала яшчэ адна прадстаўніца нашай дружыны Алена Ткачэнка – у практыкаваннях са скакалкай і мячом.

Найбольшую колькасць медалёў атрымалі расійскія спартсменкі. Асабліва вызначыліся яны ў асабістым першынстве, дзе «прыма» сусветнай гімнасткі Аліна Кабаева хаця і адчувала вострую канкурэнцыю з боку другога нумара зборнай Расіі, Ірыны Чашчынай, але дазволіла той толькі аднойчы стаць лепшай ў фінале са скакалкай. Астатнія тры віды былі за ёй. Не ўбачылі мы, на жаль, у спаборніцтвах сярэбранай прызёркі сіднейскай Алімпіяды мінчанкі Юліі Раскінай, якая, з-за траўмы і, як вынік, аперацыі, яшчэ не можа аднавіць свае спартыўныя кандыцыі.

Прынамсі, мы з нейкай трывогай чакалі выступлення беларускай зборнай. І менавіта больш за ўсё нас хвалявалі яе навічкі — шасцёрка дэбютантак, якія спаборнічалі ў групавых практыкаваннях. Дарэчы, гэта быў іх другі афіцыйны старт у сезоне. Першы, як вядома, атрымаўся ў Берне вельмі паспяховым. Але толькі зараз, пасля другога «пападання» ў дзесятку, можна даволі смела сцвярджаць – зборная існуе. Як Таццяна Ненашава, іх трэнер, «зрабіла» чэмпіёнак Еўропы за некалькі месяцаў, на роўным месцы, напэўна, не зможа адказаць на такое пытанне і яна сама.

Канешне, вы памятаеце пра скандал, які разгарнуўся вакол беларускай «шасцёркі» пасля Сіднея, у якім, на жаль, «саліравала» галоўны трэнер зборнай Ірына Лепарская. Яна абвінаваціла сваіх вучаніц, што тыя не пагадзіліся здаць добрую частку сваіх грошай у, скажам так, «абшчак» федэрацыі, калі атрымалі прэміяльныя за другое алімпійскае месца ў Аўстраліі. Можа гераіні Алімпіяды і аддалі б кожная сваю долю ў скарбонку зборнай ці куды там яшчэ, але доля «адступных-адкупных» была занадта вялізарнай, ледзь не адна трэць ад агульнай сумы, таму, як высветлілася, з падачы бацькоў нашых зорачак, паслядаваў адказ. І пачалося... Вось вы такія-сякія, нічога вы не можаце, толькі адзіны фарт, хто вы такія ў гімнастыцы... Карацей кажучы, набор думак і словаў, якія «выдавала», на першы погляд, даволі інтэлігентная жанчына, не саступаў базарнаму слэнгу. Уладальніцы срэбраных медалёў у знак пратэсту пакінулі зборную, канфлікт сам па сабе заціх, да таго ж нія́к на гэта не адрэагаваў мінспорт, прэміяльныя засталіся ў целасці...

Але калі я зараз бачу выступленне «мастачак», дык міжволі, як ні стараюся забыць, прыгадваю ўсе непрыемнасці, звязаныя з цудоўным відам спорту – мастацкай гімнастыкай, колькі гразі было выліта на дзяўчат, што ніяк не магу збавіць з памяці, як ні адганяю з галавы, тыя брудныя словы, якімі «эпітэтавала» сваіх, можна казаць, дачушак, Лепарская. І яшчэ больш здзіўляе дагэтуль мяне пазіцыя нашых галоўных спартовых функцыянераў, якія ў самы апагей канфлікту засталіся ўбаку.

Ніхто не аспрэчвае, трэнеры ў нас выдатныя, традыцыі, якія цягнуцца спрадвек з савецкага часу ў мастацкай гімнастыцы, яшчэ лепей, ад жадаючых стаць новымі Крыленкамі, Дзяругінымі, Кабаевымі ці Раскінымі – адбою няма. Талентаў таксама хапае... Мастацкая гімнастыка – ад спорту з тых, які «жалезна» прынясе зноў алімпійскую медаль. На гэты раз праз тры гады ў Грэцыі. Можа і не адну...Таму чаго яго маралізаваць, лепш заплюшчыць вочы і піць, пакуль капае. Як бы чаго-небудзь не сапсаваць у сістэме. Можа яна не зусім добрая, але вось жывём і не блага...

А мне цікава: калі свежаспечаныя чэмпіёнкі атрымаюць за сваё выдатнае дасягненне, скажам, нейкі ганарар, ці патрабуе ад іх, напрыклад, тая ж Лепарская нейкія працэнты ў іншую кішэню? І што адбудзецца далей...

А пакуль мы яшчэ раз віншуем беларускіх дзяўчат з перамогаю і зычым далейшых поспехаў.

Уладзімір ДАЎЖЭНКА

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная звязда»
220073, г. Мінск, Першы загарадны завулак, 3. Заказ №1724 Нумар падпісаны ў друк 19/06/2001 (15:00) Наклад – 9.050